

2010

årsredovisning

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Innehåll

Riksåklagaren har ordet	3
Verksamhetsresultat	5
Samlad bedömning och måluppfyllelseanalys	8
Brottsutredning och processföring	10
Övergripande resultatutveckling	10
Resultatutveckling för prioriterade områden	16
Rättsutveckling för enhetlig straffrättstillämpning	26
Överprövningar och övrig tillsyn	26
Föreskrifter och allmänna råd, riktlinjer samt RättsPM och handböcker	26
Riksåklagarens verksamhet i Högsta domstolen	27
Övriga återrapporteringskrav	28
Brottsutbytesfrågor	28
Häktningar och restriktioner	29
Utbildning i EU-rätt	31
Kompetensförsörjning	32
Personal	32
Antal anställda	32
Åldersstruktur	33
Likabehandling och mångfaldsarbete	33
Arbetsmiljö	34
Sjukfrånvaro	35
Säkerhet	35
Utbildning	36

Ekonomiskt resultat	38
Anslag och anslagsutfall	38
Anslag 1:3 Åklagarmyndigheten	38
Anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	39
Kostnader och intäkter	40
Personal	40
Lokaler	40
Övrigt	41
Kostnader och intäkter per brottsgrupp	41
Finansiell redovisning	45
Resultaträkning	45
Balansräkning	46
Anslagsredovisning	48
Tilläggsupplysningar och noter	49
Ersättningar enligt 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	54
Sammanställning av väsentliga uppgifter	55
Bedömning av intern styrning och kontroll samt intygande	56

Grafisk form och produktion: Svensk Information AB

Foto: Thomas Carlgren, omslag, sid 3, 5, 41, Fredrik Berg, sid 6, Drago Prvulovic/Scanpix, sid 17, Hussein El-Alawi/Sydsvenskan/Scanpix, sid 19, Claudio Bresciani/Scanpix, sid 20, Magnus Hallgren/DN/Scanpix, sid 23, iStockPhoto, sid 24, Ann Öberg, sid 26, Camilla Wallberg/Scanpix, sid 27, Lennart Edvardsson/Scanpix, sid 28, Lennart Ramberg/Scanpix, sid 31, Helena Ekstrand, sid 32, 37, Åsa Wiklund, sid 34, ANP/Scanpix, sid 35, Jessica Gow/Scanpix, sid 36, Jan Håkan Dahlström/Scanpix, sid 38, Dani Rodriguez/Scanpix, sid 39, Jonas Ekströmer/Scanpix, sid 43, Magnus Johansson/Scanpix, sid 43

Tryck: Edita Västra Aros AB, 2011

Riksåklagaren har ordet

Åklagarmyndigheten redovisar fortsatta goda resultat och en god måluppfyllelse för år 2010. Den genomsnittliga tiden för åklagarnas hantering av ärenden har kortats ytterligare, andelen ännu inte avgjorda ärenden har minskat betydligt och hanteringen av ärendena har blivit mer enhetlig i landet. Samtidigt har

den interna styrningen och kontrollen förbättrats liksom arbetsmiljön. En större andel av de anställda är nöjda med sin arbetssituation, vilket bland annat har stor betydelse för den långsiktiga kompetensförsörjningen.

Resultaten för 2010 visar emellertid att det också finns områden där det finns behov av fortsatt utveckling och förbättring. Det gäller till exempel handläggningstiderna avseende brott mot barn där särskilda tidsfrister gäller. Särskild uppmärksamhet behöver också ägnas åt andelen misstankar som leder till lagföring inom de prioriterade områdena sexualbrott och våld mot barn. Lagföringsandelen inom dessa områden påverkas av ett flertal faktorer och det har visat sig svårt att dra säkra slutsatser om orsakerna bakom resultatutvecklingen. Ansträngningar kommer att göras för att utveckla förmågan till uppföljning och analys av utfallet av verksamheten, så att detta beskrivs på ett rättvisande sätt och att adekvata åtgärder kan beslutas för att nå verksamhetsmålen.

De senaste årens satsningar på att utveckla brottsbekämpningen inom andra prioriterade brottsområden börjar visa resultat i form av mer effektiva arbetsmetoder, ökad lagföring och snabbare handläggning. Det gäller bland annat bekämpningen av grov organiserad brottslighet och ungdomsbrott. Bättre arbetsmetoder som till exempel att använda företagsbot i större utsträckning samt ökad ekonomisk kompetens i form

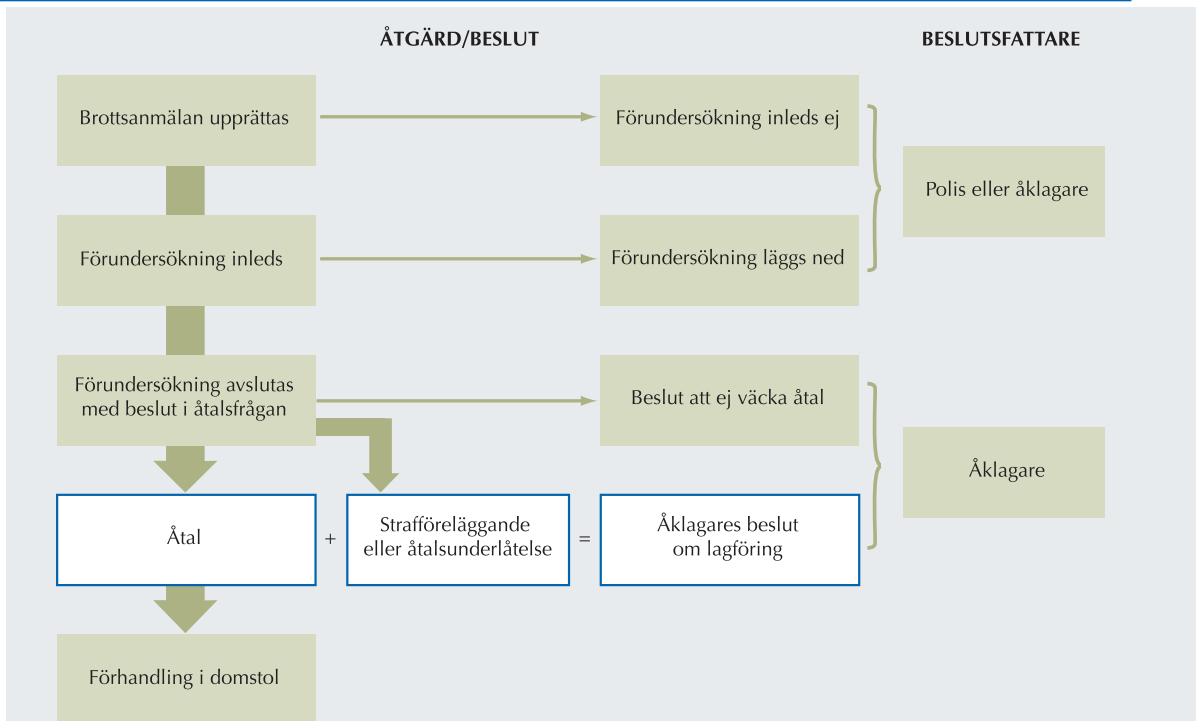
av fler revisorer har också ökat förutsättningarna för att återföra vinster av brott. Även om utvecklingen så här långt gett högre kvalitet och bättre resultat finns det även för dessa områden behov av fortsatta satsningar för att ytterligare förbättra resultaten.

Inflödet av ärenden ökade varje år under 2000-talets första decennium. För att möta utvecklingen har Åklagarmyndigheten tilldelats betydande anslagstillskott under de senaste åren, så även för 2010. För 2010 har tillskotten, liksom under 2009, i huvudsak använts för personalförstärkningar i den operativa verksamheten. Antalet anställda har därför kunnat utökas kraftigt under såväl 2009 som 2010. Åklagarmyndighetens kompetensförsörjning måste emellertid ses i ett långsiktigt perspektiv. Såväl rekrytering som utbildning och inskolning av ny personal tar tid. För att anslagstillskotten fullt ut ska avspeglas i förbättrade verksamhetsresultat krävs att resurstilldelningen präglas av kontinuitet och framförhållning.

År 2010 har också inneburit möjligheter till nödvändiga satsningar på bland annat bättre arbetsmiljö och utbildning. Som ett led i dessa satsningar genomfördes i november en Åklagarstämma för alla anställda på Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten. Över 1 000 personer deltog. På stämman erbjöds kompetensutveckling genom ett stort antal föreläsningar och seminarier i olika aktuella ämnen. Den kunskap, entusiasm och det engagemang som deltagarna visade ger mig gott hopp om en fortsatt positiv utveckling av hela åklagarväsendet, med fokus på det grundläggande målet att svara mot högt ställda krav på effektivitet, kvalitet och rättsäkerhet.

Anders Perklev

Från brottsanmälan till lagföring och domstolsförhandling

Detta är en översiktlig beskrivning av processen från brottsanmälan fram till åklagarbeslut och förhandling i domstol. Verksamhetsstatistiken i årsredovisningen utgår från de olika åklagarbeslut som framgår av bilden ovan.

Åklagarmyndigheten är en länk i kedjan polis, åklagare, domstol och kriminalvård. Åklagarens huvuduppgifter är att leda brottutredningar, besluta om åtal ska väckas och föra talan i domstol. I dessa funktioner är åklagaren självständig och fattar beslut på eget ansvar.

En brottutredning äger rum inom ramen för en förundersökning. En förundersökning ska inledas så snart det finns anledning anta att ett brott som hör under allmänt åtal har förövats. Mindre allvarlig brottslighet utreds av polisen som därefter överlämnar utredningen till åklagaren för beslut i åtalsfrågan. I utredningar om mer allvarliga brott utförs det operativa utredningsarbetet av polisen med åklagaren som förundersökningsledare. När förundersökningen är klar, ska åklagaren ta ställning till om åtal ska väckas. Om åklagaren

på objektiva grunder bedömer att det finns tillräckliga bevis för att den misstänkte har begått brottet är huvudregeln att åklagaren är skyldig att väcka åtal.

Åklagaren väcker åtal genom att ge in en stämningsansökan till domstolen. Genom den beskrivning av brottet med tid och plats som stämningsansökan ska innehålla bestämmer åklagaren ramarna för rättegången inför domstolen. Under rättegången är åklagaren den misstänktes motpart. Det ligger på åklagaren att fullt ut bevisa den misstänktes skuld.

Alla brott leder inte till rättegång vid en domstol. Är det ett mindre allvarligt brott som kan bestraffas med böter eller villkorlig dom och som den misstänkte har erkänt, kan ärendet avgöras på ett förenklat sätt genom att åklagaren utfärdar ett strafföreläggande.

Åklagaren kan i vissa fall meddela åtalsunderlåtelse vilket innebär att brottutredningen avslutas utan någon påföljd. Åtalsunderlåtelser är särskilt vanliga för ungdomar.

Verksamhetsresultat

Det mål som anges av regeringen för Åklagarmyndigheten är: Kvaliteten och effektiviteten i brottsutredningsverksamheten och processföringen ska förbättras. Detta ska leda till ökad lagföring.

Med denna målformulering understryker regeringen kravet på att utredningsverksamheten utvecklas så att fler som begått brott kan lagföras. Regering och riksdag har också tilldelat rättsväsendet väsentligt ökade resurser för att kunna möta dessa krav.

Myndigheten har valt att bryta ner målet i genomsnittsvärden för lagföring, genomströmningstider och balanser:

- Lagföringen ska öka och vara enhetlig.
- Genomströmningstiderna ska minska och bli mer enhetliga.
- Åklagarbalansen, det vill säga ärenden där förundersökningen är redovisad till åklagare men åklagare ännu inte har fattat beslut i åtalsfrågan, ska fortlöpande vara högst fem procent av ett års ärendeflöde.

Vidare har ett antal prioriterade utvecklingsområden pekats ut, där aktiviteterna antas bidra till en positiv resultatutveckling på kort eller lång sikt. Dessa är ungdomsbrottslighet, mängdbrott, grov organiserad brottslighet, vålds- och sexualbrott mot barn samt ekobrott.

Kvaliteten och effektiviteten ska förbättras

Arbetet med att sträva mot ökad enhetlighet och likformighet i verksamheten och styrningen fortsatte under 2010. För att våra prestationer ska hålla hög kvalitet och ge önskad effekt vidtar vi olika aktiviteter. Syftet är att verksamheten ska vara effektiv utifrån uppdraget. Under året har myndigheten arbetat med följande områden för att förbättra verksamhetens kvalitet och resultat.

• *Ledning och styrning*

Arbetet med att utveckla ledningen och styrningen av verksamheten har fortsatt. Nya strukturer för planering och uppföljning har införts, en styrmodell har utvecklats och ansvar och befogenheter har reviderats. Den samordnande ledningen och styrningen av brottsmålsverksamheten har förstärkts och ett system för intern styrning och kontroll har byggts upp. Vidare har en regelbunden uppföljning av resultaten för bland annat lagföring, genomströmningstider och balanser utvecklats. Till exempel har ärenden eller personella resurser i ökad utsträckning flyttats mellan kamrarna vid tillfälliga arbetsanhopningar i delar av verksamheten. Det finns tydliga signaler om att den utvecklade ledningen och styrningen har bidragit till årets positiva resultatutveckling och den ökade enhetligheten mellan kamrarna.

Utvecklingen av ärendehanteringssystemet Cåbra innebär kontinuerliga utbildningsinsatser.

- **Samverkan mellan myndigheterna i rättskedjan**

Ökad samverkan mellan myndigheter väntas leda till ökad effektivitet för samtliga involverade. Åklagarmyndigheten har under året genomfört en rad samverkansåtgärder med till exempel polisen, Tullverket, Skatteverket och socialtjänsten. Bland annat deltar myndigheten i polisens regionala underrättelsecentrum och i myndighetsövergripande samverkansorgan mot grov organiserad brottslighet (Operativa rådet).

Drygt hälften av alla kammare har under året deltagit i samverkan om Barnhusverksamhet.

Åklagarmyndigheten har medverkat i arbetet med att utveckla rättskedjans informationsförsörjning (RIF). Ett säkert och snabbt informationsutbyte med övriga myndigheter i rättskedjan är av central betydelse.

- **Renodling och specialisering av arbetsuppgifter**

I syfte att effektivisera resursutnyttjandet har ett flertal kammare renodlat och specialiserat arbetsuppgifterna. Ett resultat av detta är att arbetsuppgifterna inom vissa områden för den administrativa personalen blivit allt mer kvalificerade och specialiserade. För åklagarna har detta inneburit mer tid för förundersökningsledning.

I samma syfte har ytterligare åtgärder vidtagits. Åklagare arbetar i allt större utsträckning i team som

ägnar sig åt vissa utpekade brottskategorier. Detta gäller exempelvis ungdomsbrott, vålds- och sexualbrott samt ekobrott.

Myndigheten har vidare under året anställt revisorer, som har till uppgift att bistå åklagare med underlag i arbetet att återföra brottsutbyte.

- **Rättslig utveckling och analys**

Inom myndigheten har ett omfattande kvalitetsarbete bedrivits genom metod- och rättsutvecklingsarbete inom olika brottsområden. Arbetet har resulterat i rapporter på bland annat områdena grov organiserad brottslighet, ungdomsbrott och mängdbrott.

- **Utbildning och erfarenhetsutbyten**

En väl fungerande kunskapsspridning liksom utbildningsinsatser antas ha flera positiva effekter. Högre kvalitet i brottsutredningsverksamheten och processföringen samt enhetlig rättstillämpning är några exempel. Under året har myndigheten fortsatt att anordna fördjupade diskussioner om praxis inom vissa områden liksom erfarenhetsseminarier och nätverksarbete.

Grund- och vidareutbildningar för åklagare, administrativ personal och chefer har hållits under året. Utbildningsinsatser har genomförts för både åklagare och poli-

Principer för verksamhetsredovisningen

Avrundningsregler

I tabeller och diagram har standardregler för avrundning tillämpats, vilket innebär att summan av procentandelar inte alltid är 100 procent.

Definitioner m.m.

Uttrycket "balans" innebär brottsmisstankar och ärenden som på något sätt är under handläggning vid Åklagarmyndigheten. Tidigare avslutade brottsmisstankar och ärenden kan öppnas igen för kompletterande handläggning och återförs då till balansen. Ärenden och brottsmisstankar blir i dessa fall avslutade vid mer än ett tillfälle, men räknas som inkomna endast en gång. Detta innebär att förändringen av balansen inte är detsamma som skillnaden mellan inkomna och avslutade brottsmisstankar/ärenden.

I begreppet "lagföring" ingår åklagarens beslut om åtal, strafföreläggande och åtalsunderlåtelse. Andelen lagförda *brottsmisstankar* beräknas genom att dividera antalet brottsmisstankar för vilka lagföringsbeslut fattats med det totala antalet brottsmisstankar där beslut om lagföring eller avskrivning fattats. Andelen lagförda *personer* beräknas genom att dividera antalet personer för vilka lagföringsbeslut fattats med det totala antalet misstänkta personer där beslut om lagföring eller avskrivning fattats. Vid beräkningen av lagföringsandelar exkluderas

de personer/brottsmisstankar som endast omfattas av beslut av administrativ karaktär, till exempel överflyttning mellan åklagarkammare eller överförande av förundersökningen till polisen.

I redovisningen används omväxlande uppgifter som gäller ärenden, misstänkta personer och brottsmisstankar. Ett ärende kan omfatta en eller flera misstänkta personer som var och en misstänks för ett eller flera brott. Vilket av begreppen ärende, misstänkt person eller brottsmisstanke som används beror på hur regeringen formulerat återrapporteringskraven samt på vilka uppgifter som enligt Åklagarmyndighetens bedömning beskriver verksamhetsresultaten på ett adekvat sätt.

Redovisningen har följande indelning:

- våldsbrott,
- narkotikabrott,
- ekonomisk brottslighet,
- miljöbrottslighet,
- bötesbrott (brott med enbart böter i straffskalan),
- övriga brott med fängelse i straffskalan.

Som princip vid klassificering av ärenden gäller att den brottsmisstanke som bedöms ta längst tid att handläggas ska styra valet av brottstyp för hela ärendet.

ser inom bland annat kriminalpolitiska insatsområdena mängdbrott och vålds- och sexualbrott mot barn.

Vidare har myndigheten fortsatt arbetet med riktade utbildningsinsatser mot polisen, framförallt av förundersökningsledare.

• Vidareutveckling av systemstöd

I den senaste versionen, som driftsattes under oktober 2010, dokumenteras tvångsmedelsbeslut direkt i ärendehanteringssystemet Cåbra, istället för som tidigare på en blankett i pappersform och en elektronisk anhållningsliggare skapas automatiskt. En annan vidareutveckling av Cåbra har varit att rutiner för bevakning av lagstadgade frister har införts. Detta ger förutsättningar för en förbättrad uppföljning av bland annat ungdomsbrott och brott mot barn.

Kopplingen mellan Cåbra och polisens nya utredningsstöd PUST påbörjades på försök på några kammare under hösten 2010. Detta kommer att ersätta pappershanteringen mellan polis och åklagare i förenklade utredningar med elektroniskt utbyte av information.

Under 2010 har enhetligheten i kamrarnas verksamhetsresultat ökat. Många och ibland samverkande faktorer påverkar kamrarnas verksamhetsresultat. Resultaten skiljer sig mellan landets åklagarkammare, till en del beroende på förhållanden som myndigheten inte kan påverka. Åklagarmyndigheten har identifierat faktorer som antas påverka resultatutvecklingen, men det är mycket svårt att fastställa hur stor betydelse varje enskild faktor har.

MÅL I HÖGSTA DOMSTOLEN UNDER 2010**Grovt skattebrott**

Enligt den svenska lagstiftningen kan en person dömas för brott enligt skattebrottslagen samtidigt som han eller hon åläggs skattetillägg. Europadomstolen har tidigare funnit att det svenska systemet inte strider mot Europakonventionens förbud mot dubbelbestraffning. Emellertid meddelade Europadomstolen under 2009 ett antal domar som innebar en delvis ny tolkning av förbudet. Europadomstolens nya praxis innebar att frågan på nytt aktualiserades om det svenska systemet är förenligt med Europakonventionen.

Högsta domstolen har i två avgöranden, varav riksåklagaren överklagat i ett fall, funnit att ett skattetillägg inte hindrar lagföring för skattebrott. I dessa avgöranden uttalar Högsta domstolen att en förutsättning för att, med hänvisning till Europakonventionen, underkänna den svenska regleringen bör vara att det finns klart stöd för detta i konventionen eller i Europadomstolens praxis. Enligt Högsta domstolen saknas ett sådant stöd för att generellt underkänna det svenska systemet med dubbla förfaranden.

- **Ärendesammansättningen**

Lagföringen varierar påtagligt mellan olika typer av brottskategorier, vilket till stor del beror på svårighetsgraden att utreda och bevisa de olika brotten. Bötesbrott och narkotikabrott är exempel på brott där det finns goda möjligheter till lagföring. Våldsbrott, ekobrott och miljöbrott är exempel där det i allmänhet är svårare att utreda och bevisa brott.

- **Äldre ärenden i balans**

En annan faktor som påverkar verksamhetsresultaten är åldersstrukturen på ärenden i balans. Uttrycket balans innebär att brottsmisstankar och ärenden är under handläggning hos åklagare och polis. Äldre, ej avgjorda ärenden har generellt sett sämre bevisläge, vilket försvårar lagföring. Under året har satsningar skett på att arbeta av äldre ärenden. Det har haft positiv påverkan på balansmålet men kan samtidigt ha haft tillfälligt

negativ påverkan på lagföringen, eftersom bevisläget vanligtvis försämras över tid. Resultaten av satsningen redovisas vidare under avsnittet *Ärendebalans*.

- **Personal**

Antalet anställda, personalsammansättning, kompetens och erfarenhet påverkar lagföringen, genomströmningstiderna och ärendebalanserna. Under året har myndigheten anställt ett ovanligt stort antal nya medarbetare. Åtgärder har vidtagits så att nyanställda så snabbt som möjligt ska komma in i verksamheten, som exempelvis förstärkt utbildning, handledning och rekryteringsorganisation. En personalförjöringsplan har upprättats. Det i grunden positiva faktum att myndigheten fått fler anställda ska ställas mot att det stora antalet nya medarbetare sannolikt haft en viss negativ påverkan på verksamhetsresultaten, eftersom omfattande resurser lagts på introduktion och utbildning samt att det tar tid innan nyanställd personal är fullt operativ.

Resultatutveckling

I **tabell 1** sammanfattas resultatutvecklingen och vissa nyckeltal.

Samlad bedömning och måluppfyllelseanalys

Åklagarmyndighetens samlade bedömning är att verksamhetsmålet har uppnåtts.

Bedömningen grundar sig främst på den positiva resultatutvecklingen.

- Verksamhetsresultaten visar att lagföringsandelen, sammantagen för samtliga områden, har legat på en stabil nivå under den senaste treårsperioden. Myndigheten gör bedömningen att lagföringsandelen på aggregerad nivå ligger på en godtagbar nivå. Den stora satsningen på balansavarbetning skulle tillfälligt kunna ha en negativ påverkan på lagföringsandelen, eftersom bevisläget vanligtvis försämras över tid. Lagföringen har trots detta inte sjunkit.
- Genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut och från inkommet beslutsunderlag till beslut av åklagare har minskat under treårsperioden.

- Myndigheten har fortsatt arbetet med att arbeta av ärenden vilket har lett till att åklagarbalansen har minskat och ligger under målet om fem procent av årets ärendeinflöde. Balansavarbetningen förväntas på sikt leda till kvalitetsförbättringar eftersom arbetet i större utsträckning koncentreras på mer aktuella ärenden.
- Enhetligheten mellan kamrarnas lagföring och genomströmningstider har haft en positiv utveckling. Enhetligheten i lagföring och genomströmningstider har mätts genom att jämföra åklagarkamrarnas hög-

sta och lägsta värden. Skillnaden mellan kamrarna har blivit mindre under den senaste treårsperioden för både lagföring och genomströmningstider, förutom för andelen lagförda brottsmisstankar, där högstanivån har ökat mer än lägstannivån.

- Undantagen är bekämpning av vålds- och sexualbrott mot barn där målen inte uppnåtts och bekämpning av ungdomsbrott där målen uppnåtts delvis.

Vidare grundas bedömningen på att metodutveckling och övriga förbättringsåtgärder inom de prioriterade

TABELL 1 Åklagarmyndighetens verksamhetsresultat under perioden 2008–2010

	2008	2009	2010
Anställda			
Åklagare	822	892	913
Övriga anställda	365	395	444
Summa anställda	1 187	1 287	1 357
Utbildning av åklagare			
Antagna åklagaraspiranter	13	62	56
Verksamhetsmått			
Antal inkomna brottsmisstankar	590 708	624 387	619 993
Antal avslutade brottsmisstankar	594 964	629 760	632 013
Andelen misstänkta personer som lagförts	59%	60%	60%
Andel brottsmisstankar som lett till lagföring	59%	60%	59%
Genomströmningstid (dagar) från inkommen anmälan till beslut	129	126	121
Genomströmningstid (dagar) från inkommet beslutsunderlag (fup) till beslut av åklagare	34	33	29
Antal ärenden i åklagarbalans	10 499	8 797	7 034
Åklagarbalans i relation till antalet inkomna ärenden	5,2%	4,2%	3,4%
Nöjd medarbetarindex	58,3	63,6	68,0
Verksamhetens kostnader (tkr)			
Personal	805 732	847 174	957 530
Lokaler	79 013	80 846	87 634
Övrigt	106 518	124 209	145 146
Summa verksamhetens kostnader	991 263	1 052 229	1 190 310
Anslagssparande/-kredit 1:3 (tkr)			
Anslagssparande	17 615	31 813	2 249
Utnyttjad anslagskredit	–	–	–

områdena i huvudsak har genomförts enligt uppställda mål. Verksamhetsåret 2010 har präglats av omfattande satsningar på kvalitetshöjande åtgärder. Den uteblivna resultatutvecklingen inom vissa områden torde vara ett kortsiktigt resultat.

Slutligen kan konstateras att arbetsbelastningen de senast åren har varit mycket hög. Under året har arbetsmiljön utvecklats positivt. Resultaten av medarbetarundersökningen 2010 visar att samtliga nyckeltal ligger över gränsen för vad Åklagarmyndigheten anser vara acceptabelt.

MÅL I HÖGSTA DOMSTOLEN UNDER 2010

Utvidgat förverkande

Den 1 juli 2008 infördes en ny bestämmelse i brottsbalken om så kallat utvidgat förverkande. Genom denna bestämmelse övergavs den tidigare strikta synen på att förverkande av utbyte av brott kräver ett direkt samband mellan ett visst konkret brott och just det brottet. Det utvidgade förverkandet innebär att det vid viss allvarlig brottslighet ska vara möjligt att förverka inte bara utbyte av ett visst konkret brott utan också utbyte av en inte närmare preciserad brottslig verksamhet.

Hovrätten dömde en tilltalad för bland annat grovt narkotikabrott till fängelse i 12 år och 6 månader. Samtidigt ogillades ett yrkande om utvidgat förverkande av en personbil. Hovrätten fann det utrett att den tilltalade handlat med bilar utan att redovisa sina inkomster för beskattning. Även om mycket talade för att den tilltalade förvärvat bilen som en följd av utbyte av brottslig verksamhet ansåg hovrätten att det uppställda beviskravet inte var uppfyllt. Hovrätten menade att det vore att föra intentionen bakom bestämmelsen för långt om egendom förverkades på grund av utebliven inbetalning av skatt för näringsverksamhet med bilhandel.

Sedan riksåklagaren överklagat ändrade Högsta domstolen hovrättens dom och biföll förverkandeyrkandet. I domen slår Högsta domstolen fast att inkomster från skattebrott kan utgöra utbyte av brottslig verksamhet i den mening som avses i bestämmelsen om utvidgat förverkande.

Brottsutredning och processföring

Övergripande resultatutveckling

Förbättrad kvalitet och effektivitet i den brottsutredande verksamheten ska leda till ökad lagföring. För att mäta hur väl målet om ökad lagföring uppnås har myndigheten valt att bryta ner målet i genomsnittsvärden för lagföring, genomströmningstider och balanser. Följande avsnitt beskriver resultatutvecklingen för dessa värden.

Åklagarmyndigheten följer noga rättskedjans prognoser för ärendeinflöde och brottsmisstankar. Ärendeinflödet styr omfattningen och inriktningen på verksamheten. Myndigheten kan inte styra ärendeinflödet från polisen och andra myndigheter.

Inkomna och avslutade ärenden och brottsmisstankar

Av **tabell 2** framgår samtliga inkomna och avslutade ärenden och brottsmisstankar de senaste tre åren. Även sådana ingår som avser annat än ansvar för brott, till exempel begäran om besöksförbud, yttrande om rättspsykiatrisk vård samt internationella ärenden. Dessa utgjorde under 2010 cirka 2 procent av alla inkomna ärenden.

Antalet inkomna ärenden har minskat med cirka 2 400 (1 procent). Antalet inkomna brottsmisstankar har minskat med cirka 4 400 (1 procent) under året.

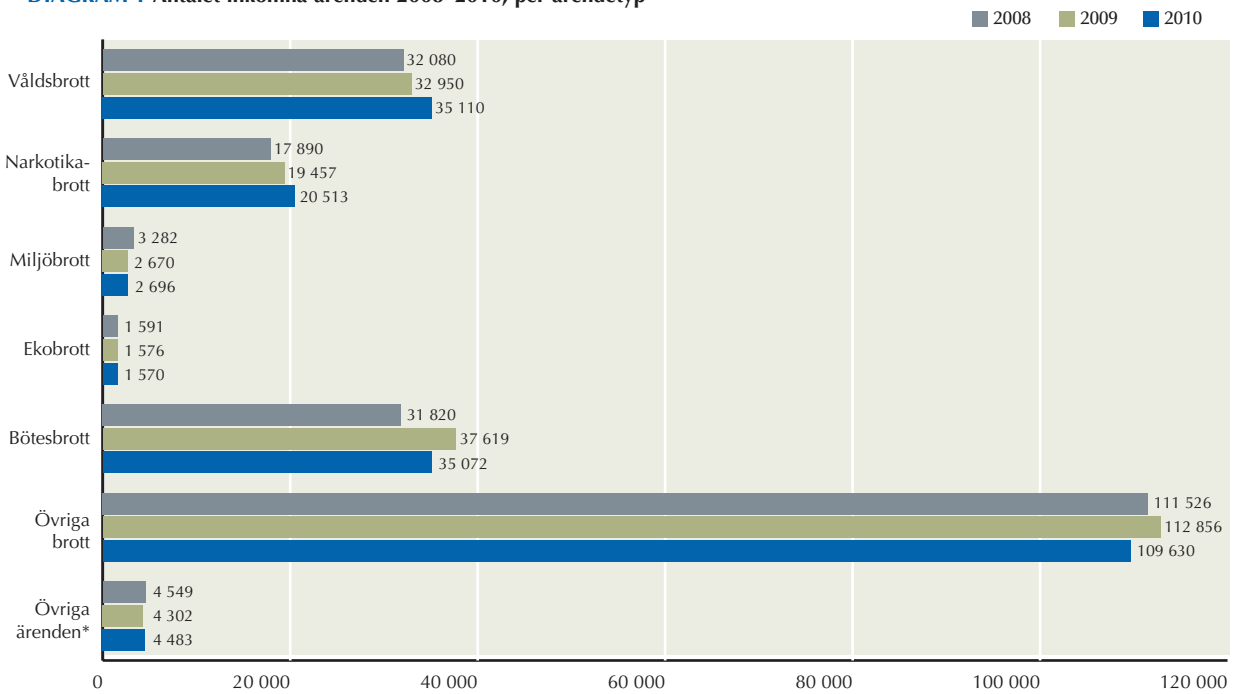
Antalet avslutade ärenden har minskat med cirka 4 400 (2 procent) medan antalet avslutade brottsmisstankar har ökat med cirka 2 300 mellan 2009 och 2010 (mindre än 1 procent).

Av **diagram 1** framgår antalet inkomna ärenden uppdelade på ärendetyp. Det minskade ärendeinflödet har framför allt skett i kategorierna bötesbrott och övriga

TABELL 2 Antalet inkomna respektive avslutade ärenden och brottsmisstankar 2008–2010

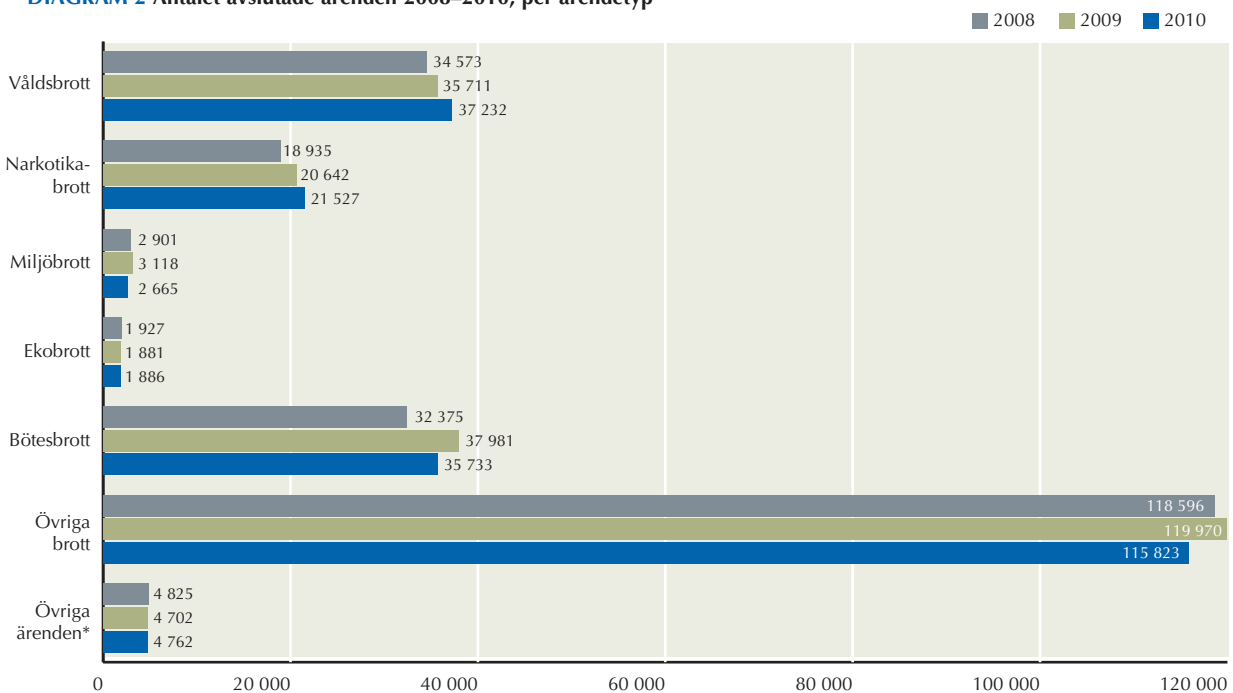
	2008	2009	2010
Inkomna ärenden	202 738	211 430	209 074
Avslutade ärenden	214 132	224 005	219 628
Inkomna brottsmisstankar	590 708	624 387	619 993
Avslutade brottsmisstankar	594 964	629 760	632 013

DIAGRAM 1 Antalet inkomna ärenden 2008–2010, per ärendetyp

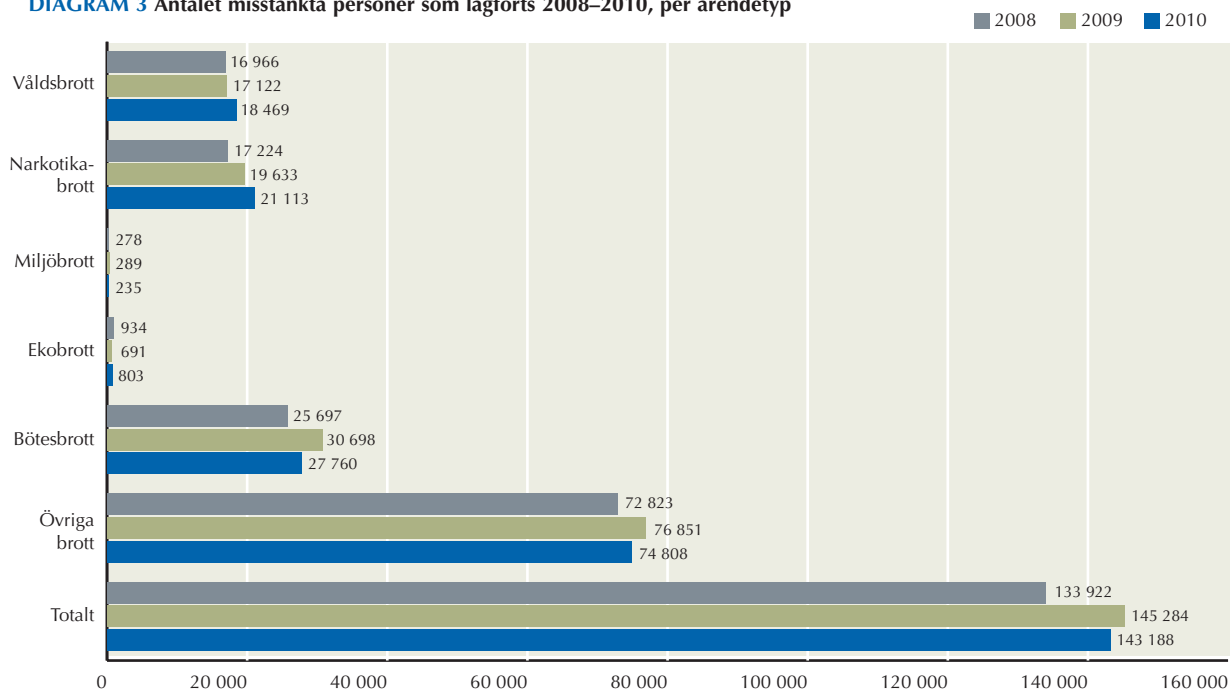
* Ärenden som inte rör ansvar för brott/Brottstyp saknas

DIAGRAM 2 Antalet avslutade ärenden 2008–2010, per ärendetyp

* Ärenden som inte rör ansvar för brott/Brottstyp saknas

DIAGRAM 3 Antalet misstänkta personer som lagförts 2008–2010, per ärendetyp

brott. För våldsbrott och narkotikabrott har antalet inkomna ärenden ökat. Ökningen avser främst brott av enkel beskaffenhet som till exempel innehav och eget bruk av narkotika samt ringa misshandel.

Av **diagram 2** framgår antalet avslutade ärenden uppdelade per ärendetyp. Minskningen av antalet avslutade ärenden utgörs i första hand av bötesbrott och övriga brott med fängelse i straffskalan. I våldsbrott och narkotikabrott har antalet avslutade ärenden ökat. Utvecklingen är en konsekvens av det ovan redovisade inflödet av ärenden.

Ökad lagföring

Internt mål

Lagföringen ska öka.

I begreppet lagföring ingår åklagarens beslut om åtal, strafföreläggande och åtalsunderlåtelse. Myndigheten har flera mått för att följa resultatutvecklingen för lagföring; antal och andel misstänkta personer som lagförts samt antal och andel brottsmisstankar som avslutats med lagföring.

Resultatutveckling

Totalt sett har antalet lagföringsbeslut ökat med mindre än 1 procent (1 100 brottsmisstankar) jämfört med 2009. Ökningen har skett för våldsbrott, narkotikabrott och ekobrott. Övriga ärendetyper uppvisar en minskning. Andelen lagförda personer uppgår till 60 procent och är oförändrad jämfört med 2009.

Av **diagram 3** framgår antalet misstänkta personer som lagförts uppdelade på ärendetyp. Under 2010 minskade antalet lagförda misstänkta personer totalt sett med drygt 2 000 personer (1 procent).

Av **diagram 4** framgår att andelen lagförda misstänkta personer är oförändrad. Minskningen av det faktiska antalet bedöms således vara en konsekvens av minskningen av inflödet av ärenden till myndigheten.

Lagföringen av miljöbrott utgörs till allt större del av företagsbot eller strafföreläggande med företagsbot. Lagföring genom företagsbot har endast registrerats under 2010 och ingår därför inte i underlaget till diagram 3. Antalet beslut om företagsbot uppgick under 2010 till 352, vilket mer än dubblar antalet lagförda för miljöbrott jämfört med vad som framgår av diagrammet.

DIAGRAM 4 Andelen misstänkta personer som lagförts 2008–2010, per ärendetyp

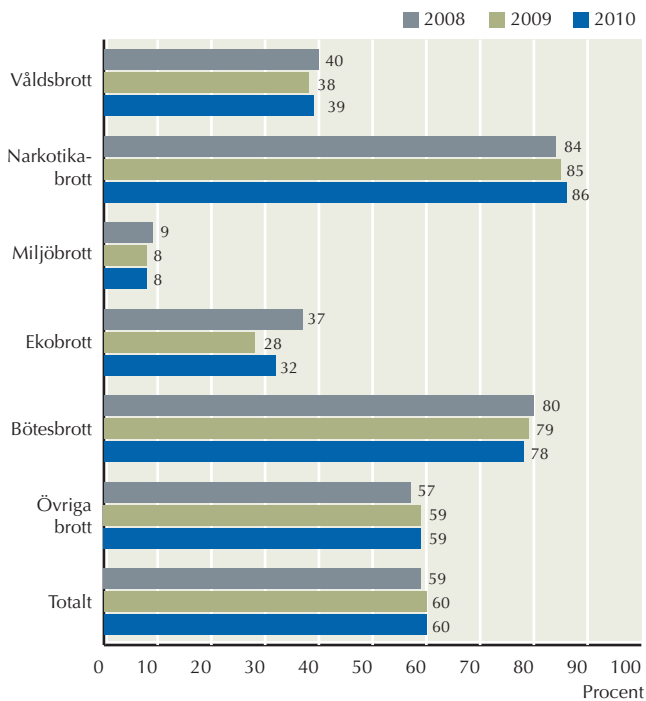

DIAGRAM 6 Andelen brottsmisstankar som lett till lagföring 2008–2010, per ärendetyp

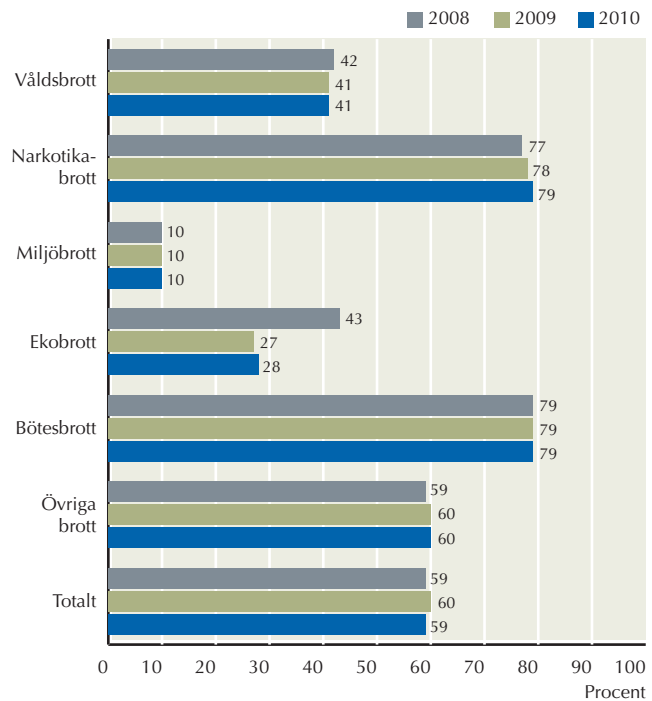
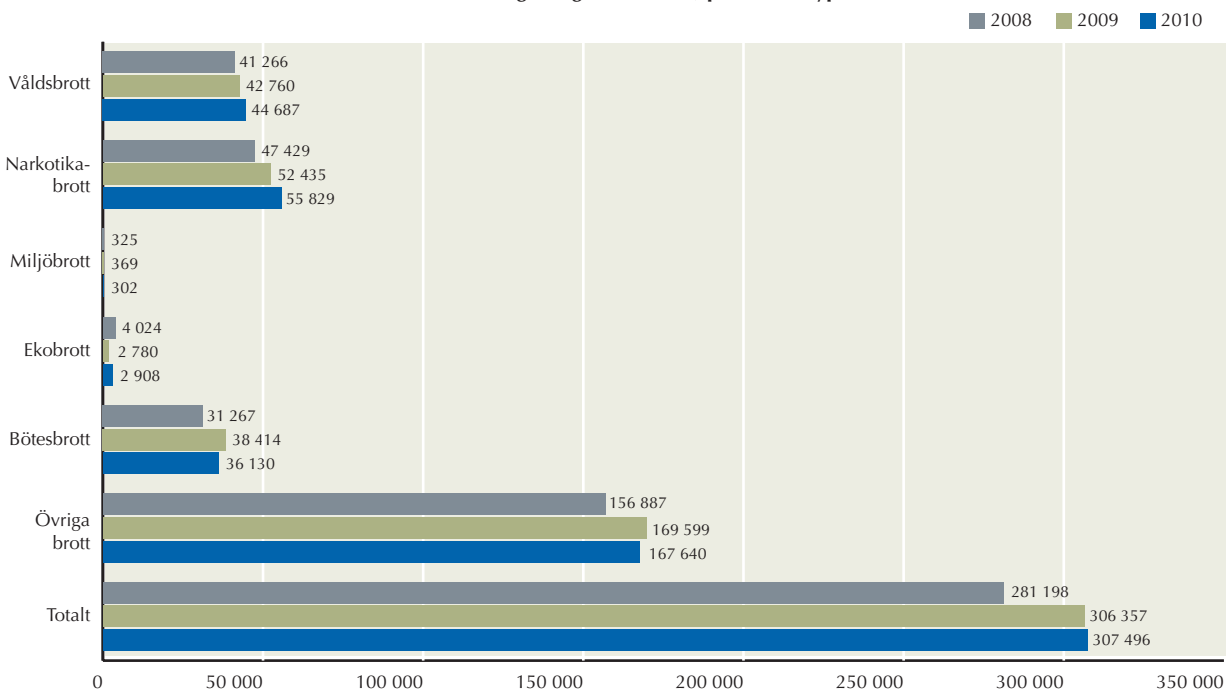

DIAGRAM 5 Antalet brottsmisstankar som lett till lagföring 2008–2010, per ärendetyp

Av diagram 4 framgår andelen misstänkta personer som lagförts uppdelade på ärendetyp. Sammantaget är andelen lagförda misstänkta personer oförändrad jämfört med 2009 (60 procent).

Enhetligheten mellan kamrarna ökade när det gäller andelen misstänkta personer som lagförts. Lagföringsandelen varierade mellan 56 och 70 procent vid de allmänna åklagarkamrarna. Under 2009 var variationen 52–70 procent. Vid 17 av de 32 allmänna åklagarkamrarna var lagföringsandelen oförändrad eller högre jämfört med 2009. I bedömningen av enhetligheten i lagföringen bör noteras att den påverkas av skillnaderna i ärendesammansättningen vid de olika åklagarkamrarna.

Av **diagram 5** framgår antalet brottsmisstankar som lett till lagföring uppdelade på ärendetyp. Totalt sett har antalet lagföringsbeslut ökat med mindre än 1 procent (1 100 brottsmisstankar) jämfört med 2009. Antalet åtalsbeslut har ökat, medan antalet strafförelägg-

ganden och åtalsunderlåtelse har minskat, se tabell 3.

Andelen brottsmisstankar som avslutats med lagföring har minskat med 0,3 procentenheter. Med hänsyn till avrundningsprinciper redovisas skillnaden mellan åren som 1 procentenhet

Enhetligheten mellan kamrarna minskade när det gäller andelen lagförda brottsmisstankar. Resultaten varierade mellan 52 och 71 procent vid de allmänna åklagarkamrarna. Under 2009 var variationen 52–68 procent. Vid 20 av de 32 allmänna åklagarkamrarna var lagföringsandelen oförändrad eller högre jämfört med 2009.

Som nämnts i avsnittet om lagförda misstänkta personer gäller för miljöbrotten att det finns lagföringsbeslut i form av företagsbot som inte ingår i diagrammen 5 och 6. För 2010 uppgår andelen brottsmisstankar om miljöbrott som avslutats med lagföringsbeslut, inklusive företagsbot, till 21 procent.

TABELL 3 Fördelning av samtliga beslut i åtalsfrågan 2008–2010, per ärendetyp och typ av beslut

		LAGFÖRING:						EJ ÅTAL:				Summa	
		Åtal		Strafföreläggande		Åtalsunderlåtelse		Bevisproblem		Övriga skäl		Antal	Andel
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel		
Våldsbrott	2008	37 889	78%	1 166	2%	2 211	5%	5 807	12%	1 329	3%	48 402	100%
	2009	38 084	77%	1 172	2%	3 504	7%	5 718	11%	1 259	3%	49 737	100%
	2010	39 624	77%	1 183	2%	3 880	7%	5 831	11%	1 233	2%	51 751	100%
Narkotikabrott	2008	32 338	63%	7 624	15%	7 467	15%	3 033	6%	967	2%	51 429	100%
	2009	33 797	60%	8 291	15%	10 347	18%	3 199	6%	1 137	2%	56 771	100%
	2010	35 893	60%	8 996	15%	10 940	18%	2 929	5%	1 177	2%	59 935	100%
Miljöbrott	2008	173	37%	139	30%	13	3%	42	9%	97	21%	464	100%
	2009	206	37%	139	25%	24	4%	53	10%	135	24%	557	100%
	2010	168	36%	123	27%	11	2%	24	5%	136	29%	462	100%
Ekobrott	2008	3 506	79%	476	11%	42	1%	210	5%	193	4%	4 427	100%
	2009	2 256	67%	417	12%	107	3%	296	9%	307	9%	3 383	100%
	2010	2 156	62%	584	17%	168	5%	358	10%	192	6%	3 458	100%
Bötesbrott	2008	13 486	39%	15 785	45%	1 996	6%	2 930	8%	813	2%	35 010	100%
	2009	16 503	39%	17 937	42%	3 974	9%	3 486	8%	948	2%	42 848	100%
	2010	17 799	44%	14 219	36%	4 112	10%	2 874	7%	1 019	3%	40 023	100%
Övriga brott	2008	108 478	61%	26 252	15%	22 157	13%	15 090	9%	5 111	3%	177 088	100%
	2009	112 435	59%	26 989	14%	30 175	16%	14 912	8%	5 182	3%	189 693	100%
	2010	113 052	60%	25 815	14%	28 773	15%	14 145	8%	5 253	3%	187 038	100%
Totalt	2008	195 870	62%	51 442	16%	33 886	11%	27 112	9%	8 510	3%	316 820	100%
	2009	203 281	59%	54 945	16%	48 131	14%	27 664	8%	8 968	3%	342 989	100%
	2010	208 692	61%	50 920	15%	47 884	14%	26 161	8%	9 010	3%	342 667	100%

Lagföringsandelen som redovisats här tar hänsyn till samtliga beslut som fattas av åklagarna, det vill säga även beslut om att inte inleda respektive lägga ned förundersökning.

I tabell 3 framgår hur åklagarna har beslutat i åtalsfrågan efter inkommet beslutsunderlag, totalt och per brottstyp. Det totala antalet beslut i åtalsfrågan minskade marginellt (0,1 procent) mellan 2009 och 2010.

Antalet avslutade ärenden minskade under 2010 medan antalet avslutade brottsmisstankar ökade. Samtidigt ökade antalet åtalsbeslut med närmare tre procent jämfört med 2009 medan antalet strafföreläggande minskade. En slutsats av detta kan vara att de ärenden som avslutades i genomsnitt innehållit fler brottsmisstankar i grövre brott jämfört med tidigare.

Minskade genomströmningstider

Internt mål

Genomströmningstiderna ska minska och bli mer enhetliga.

DIAGRAM 7 Genomströmningstid i dagar (medelvärde) från inkommen anmälan till beslut i åklagarledda förundersökningar 2008–2010, per ärendetyp

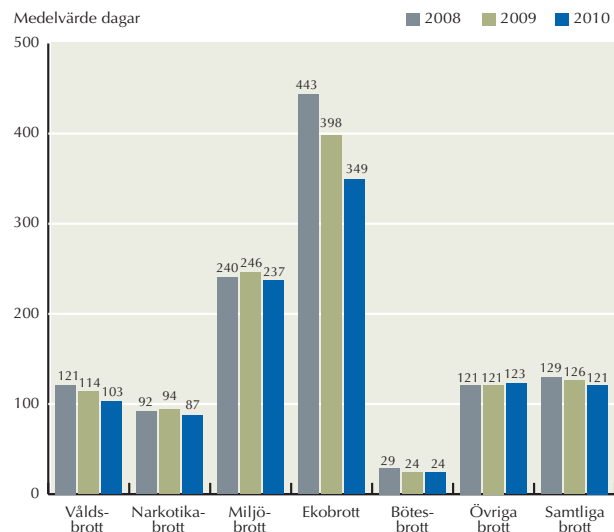
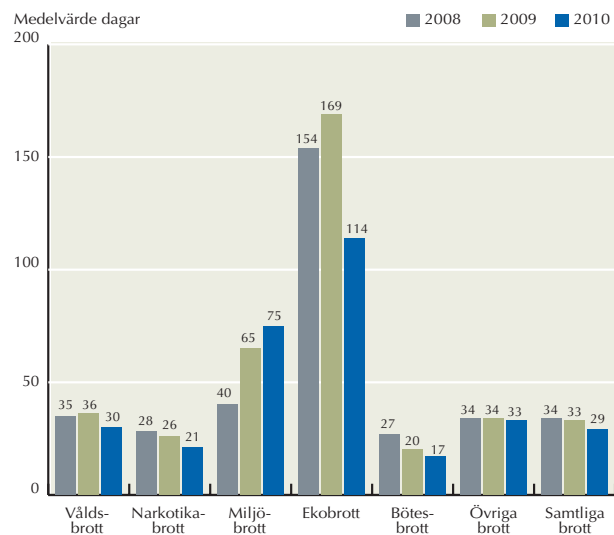

DIAGRAM 8 Genomströmningstid i dagar (medelvärde) från inkommet beslutsunderlag till beslut i åtalsfrågan 2008–2010, per ärendetyp

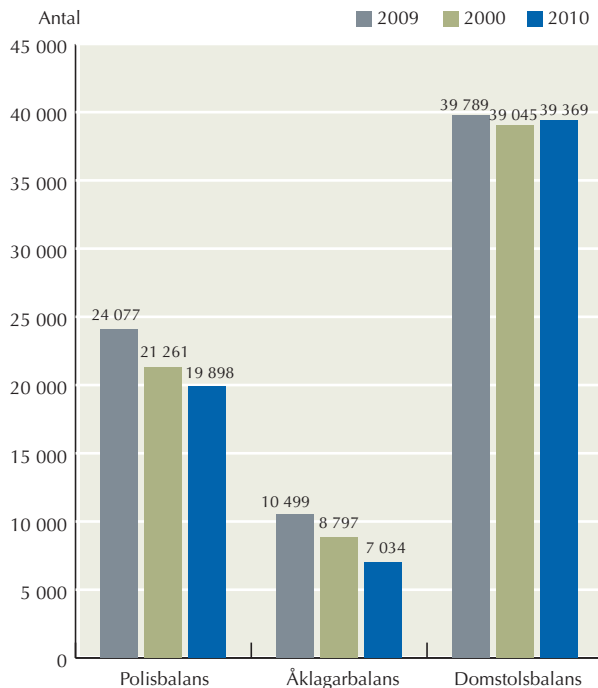
Myndigheten har två mått för att följa resultatutvecklingen för genomströmningstiderna; tiden från inkommet beslutsunderlag till beslut och tiden från inkommen anmälan till beslut. Tiden räknas då ett ärende avslutas.

Resultatutveckling

Den genomsnittliga tiden från att *anmälan* inkommit till beslut fattats minskade under året med 5 dagar till 121 dagar. Endast för kategorin övriga brott har tiden ökat. Resultatet påverkas i stor utsträckning av de resurser som polisen avsätter för åklagarledda brottsutredningar. Skillnader mellan olika polismyndigheters insatser påverkar också enhetligheten mellan åklagarkamrarna.

Enhetligheten mellan kamrarna ökade när det gäller genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut. Resultaten varierade mellan 72 och 174 dagar vid de allmänna åklagarkamrarna. Under 2009 var variationen 68–182 dagar. Vid 24 av de 32 allmänna åklagarkamrarna var genomströmningstiden oförändrad eller kortare jämfört med 2009.

DIAGRAM 9 Processuppdelade ärendebalanser vid utgången av åren 2008–2010

Polisbalans = Ärenden där åklagaren är förundersökningsledare och förundersökningen ännu inte är avslutad.

Åklagarbalans = Ärenden där förundersökningen är redovisad till åklagare men åklagare ännu inte har fattat beslut i åtalsfrågan.

Domstolsbalans = Ärenden där åtal väckts och som finns i domstol i avvaktan på huvudförhandling och lagkraftvunnen dom.

Genomströmningstiden från inkommet *beslutsunderlag* till beslut minskade med 4 dagar och uppgick till 29 dagar. Jämfört med 2009 har denna genomströmningstid minskat i alla ärendetyper utom miljöbrott.

Enhetligheten mellan kamrarna minskade marginellt när det gäller genomströmningstiden från inkommet beslutsunderlag till beslut i åtalsfrågan. Resultaten varierade mellan 11 och 54 dagar vid de allmänna åklagarkamrarna. Under 2009 var variationen 10–52 dagar. Vid 21 av de 32 allmänna åklagarkamrarna var genomströmningstiden oförändrad eller kortare jämfört med 2009.

Ärendebalans

Internt mål

Åklagarbalansen, det vill säga ärenden där förundersökningen är redovisad till åklagare men åklagare ännu inte har fattat beslut i åtalsfrågan, ska fortlöpande vara högst fem procent av ett års ärendeinflöde.

Resultatutveckling

Den totala balansen uppgick vid utgången av 2010 till drygt 66 000 ärenden. Balansen per årsarbetande åklagare vid åklagarkamrarna var vid utgången av 2010 totalt cirka 78 ärenden.

Av **diagram 9** framgår antalet öppna ärenden uppdelade på polisbalans, åklagarbalans och domstolsbalans exklusive ärenden som inte rör ansvar för brott.

Åklagarbalansen var vid årets slut 3,4 procent av antalet inkomna ärenden under året. Variationen mellan de allmänna åklagarkamrarna låg mellan 2,1 och 7,6 procent. Vid 25 av de 32 allmänna åklagarkamrarna hade åklagarbalansen minskat jämfört med 2009. Det var endast fyra kammare som vid årsskiftet inte uppnådde verksamhetsmålet.

Resultatutveckling för prioriterade områden

För verksamhetsåret 2010 har Åklagarmyndigheten prioriterat bekämpningen av ungdomsbrottslighet, mängdbrott, grov organiserad brottslighet, vålds- och sexualbrott mot barn samt ekobrott. De generella målen om lagföring, genomströmningstider och ärendebalanser gäller även för de prioriterade områden. Utöver dessa mål har ytterligare mål formulerats som framgår

inledningsvis i varje avsnitt. Måluppfyllelsen bygger på en samlad bedömning av de generella målen och de specifika. I följande avsnitt redovisas åtgärder för att öka kvaliteten och effektiviteten inom de prioriterade brottskategorierna samt verksamhetsresultat.

Ungdomsbrott

Internt mål

Lagföringen ska öka och vara enhetlig. Genomströmningstiderna ska minska och bli mer enhetliga. Lagstadgade frister i mål om unga lagöverträdare ska följas upp. Åtgärder ska vidtas för att hålla fristerna.

Särskilda åtgärder

Åklagarmyndigheten har under året påbörjat ett arbete med att förbättra kvaliteten och effektiviteten i bekämpningen av ungdomsbrott. Under 2010 har en strategi för ungdomsärenden beslutats¹. Ett antal åtgärder har vidtagits i enlighet med den beslutade strategin.

- Antalet åklagare som enbart arbetar med ungdomsmål har ökat på vissa kammare, liksom det totala antalet åklagare som handlägger denna typ av mål.
- Arbetsrutinerna har utvecklats, bland annat genom ökat administrativt stöd till ungdomsåklagarna, vilket medfört att ärenden handläggs mer effektivt.
- Bevakningsrutiner för ungdomsärenden har införts för att kunna följa upp fristerna.
- Ett flertal kammare har vidtagit åtgärder för att förbättra samverkan med polis, socialtjänst och domstol i syfte att bland annat uppnå en mer enhetlig rättstillämpning.

Flera åklagarkammare deltar i projekt som syftar till att unga ska vittna vid rättegångar.

- Ett flertal kammare har deltagit i projekt för att unga målsäganden och vittnen ska medverka vid rättegångar.
- En granskning har gjorts av handläggningstiderna i ungdomsärenden.²

Resultatutveckling

Ungdomsbrotten, det vill säga där den misstänkte är mellan 15 och 17 år gammal, utgör cirka åtta procent av alla brottsmisstankar som hanteras inom Åklagarmyndigheten. Under 2010 inkom knappt 50 000 brottsmisstankar som avsåg ungdomsbrott, vilket är

TABELL 4 Ungdomsbrott. Sammanfattande tabell 2008–2010

	2008	2009	2010
Inkomna brottsmisstankar	55 366	55 217	49 478
Avslutade brottsmisstankar*	54 292	56 947	52 868
Brottsmisstankar som lett till lagföring	29 011	30 276	28 194
Andel brottsmisstankar som lett till lagföring*	58%	58%	58%
Brottsmisstankar där beslut ännu inte fattats	13 158	12 096	9 089
varav andel i åklagarbalans	4 109 (31%)	4 332 (36%)	2 714 (30%)
Genomströmningstid (dagar) från anmälan till beslut, medelvärde	109	108	95

* I avslutade brottsmisstankar ingår beslut av administrativ karaktär, t.ex. överflyttning av ärenden mellan åklagarkammare. Vid beräkning av lagföringsandelen exkluderas dessa beslut.

10 procent färre än under 2009. En fjärdedel av de inkomna brottsmisstankarna avsåg misshandel och narkotikabrott. Övriga brottsmisstankar avsåg bland annat skadegörelse, trafikbrott och olaga hot.

Lagföringen av ungdomsbrotten har legat på en stabil nivå under de senaste tre åren. Genomströmningstiderna från anmälan till beslut har blivit kortare. Balanserna har minskat med en fjärdedel jämfört med 2009.

Lagföringsandelen varierade mellan 49 och 69 procent vid de allmänna åklagarkammarna, medan genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut varierade mellan 67 och 136 dagar. Motsvarande siffror för 2009 var 50–67 procent respektive 58–155 dagar.

Analys och slutsatser

Verksamhetsmålet har delvis uppnåtts.

Bedömningen grundar sig på att lagföringen inte har ökat utan ligger stabilt under treårsperioden. Effekterna av den nya strategin för bekämpning av ungdomsbrott, som infördes under 2010, har ännu inte fått fullt genomslag vid alla åklagarkammare. Åklagarmyndigheten bedömer dock att strategin kommer att leda till att hanteringen av ungdomsbrotten kommer att utvecklas ytterligare.

Genomströmningstiderna i ungdomsärendena har minskat under år 2010.

Tidigare avsaknad av systemstöd har inneburit svårigheter att följa upp lagstadgade beslutsfrister. Det finns därför inte underlag att för 2010 säkerställa om fristerna hålls i tillfredsställande omfattning. Manuell uppföljning, en beslutad ungdomsstrategi och en tydlig prioritering av ungdomsärenden indikerar dock att fristerna hålls i ökad utsträckning.

Mängdbrott

Internt mål

Ökad och enhetlig lagföring, minskade och mer enhetliga genomströmningstider och effektivare mängdbrottsantering.

Mängdbrott är brott av enkel beskaffenhet där polisen är förundersökningsledare. De vanligaste mängdbrotten är trafikbrott, ringa narkotikabrott, brott mot knivlagen

och snatteri, men de kan också avse misshandel, våld mot tjänsteman, skadegörelse eller enklare bedrägerier.

Särskilda åtgärder

Ett regeringsuppdrag till Rikspolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket att gemensamt redovisa åtgärder för att öka effektiviteten och förbättra samverkan mellan myndigheterna slutredovisades i maj 2010.³ Parallellt med regeringsuppdraget beslutade riksåklagaren om en översyn om hur Åklagarmyndigheten genom interna åtgärder skulle kunna effektivisera hanteringen av mängdbrotten⁴. Uppdraget redovisades i maj 2010. Med anledning av de båda utredningarna beslutade riksåklagaren att vidta ett antal åtgärder.

- En särskild plan har tagits fram för hur Åklagarmyndigheten ska arbeta vidare med och genomföra de åtaganden som redovisats till regeringen⁵.
- En handbok för metodstöd vid mängdbrottsantering ska tas fram.
- Utredning pågår om hur mängdbrottsanteringen i Stockholms län kan koncentreras.
- Utredning pågår om hur handläggningen av bötesmål kan göras mer rationell samt hur samordningen av mängdbrottsärenden kan förbättras i vissa län⁶.

Andra åtgärder som vidtagits under året är bland annat följande.

- Nya riktlinjer för åklagarprövningen av slutdelgivna polisleda förundersökningar⁷ har utfärdats. De nya riktlinjerna gäller från och med den 1 januari 2011 och innebär bland annat att ledningen av återupptagna förundersökningar om mängdbrott i normalfallet ska återlämnas till polisen.
- Samverkan med polismyndigheterna har fördjupats.
- Den interna samverkan har utvecklats vilket bland annat medfört att ärenden och resurser har flyttats mellan kammarna vid tillfälliga arbetsanhopningar.
- Kamrarna har infört särskilda beredningsorganisationer för mängdbrottsanteringen där så kunnat ske.

Arbetet med att utveckla mängdbrottsanteringen kommer att fortsätta under de kommande åren och även då i nära samverkan med framför allt polisen.

Hela rättsväsendet vidtar omfattande åtgärder för att göra handläggningen av mängdbrott mer effektiv.

Resultatutveckling

Mängdbrotten utgör idag cirka 40 procent av alla brottsmisstankar som hanteras inom Åklagarmyndigheten. Mellan år 2008 och 2009 ökade de inkomna mängdbrottsmisstankarna. Under år 2010 har antalet inkomna brottsmisstankar dock minskat med cirka 2 procent jämfört med föregående år.

Under år 2010 har 89 procent av de inkomna brottsmisstankarna lett till lagföringsbeslut vilket innebär ett oförändrat resultat jämfört med 2009. Den genomsnitt-

liga genomströmningstiden från det att en förundersökning om mängdbrott kommit in till en åklagarkammare till dess åklagaren fattat beslut uppgick under 2010 till 23 dagar, vilket är 4 dagar kortare än under 2009.

Enhetligheten mellan kamrarna har minskat marginellt när det gäller lagföringsandelen. Resultaten varierade mellan 83 och 94 procent vid de allmänna åklagarkamrarna. Motsvarande siffror för 2009 var 85–95 procent. Genomströmningstiden från inkommet beslutsunderlag till beslut i åtalsfrågan varierade mellan

TABELL 5 Mängdbrott. Sammanfattande tabell 2008–2010

	2008	2009	2010
Inkomna brottsmisstankar	232 627	249 414	243 876
Avslutade brottsmisstankar*	236 009	252 729	248 505
Brottsmisstankar som lett till lagföring	166 984	185 692	183 501
Andel brottsmisstankar som lett till lagföring*	88%	89%	89%
Brottsmisstankar där beslut ännu inte fattats	24 925	27 653	28 642
Genomströmningstid (dagar) från fup till beslut, medelvärde	30	27	23

* I avslutade brottsmisstankar ingår beslut av administrativ karaktär, t.ex. överflyttning av ärenden mellan åklagarkammare. Vid beräkning av lagföringsandelen exkluderas dessa beslut.

7 och 42 dagar. Motsvarande siffror för 2009 var 8–44 dagar. Enhetligheten i genomströmningstiderna har således ökat något.

Analys och slutsatser

Verksamhetsmålet har uppnåtts.

Den genomsnittliga lagföringsandelen för mängdbrotten har under år 2010 varit fortsatt hög och de genomsnittliga genomströmningstiderna har minskat.

De åtgärder som vidtagits och initierats under år 2010 kommer att ligga till grund för en omfattande fortsatt utveckling av mängdbrotts hanteringen.

Vålds- och sexualbrott mot barn

Internt mål

Lagföringen ska öka och vara enhetlig. Ärendena ska handläggas skyndsamt och frister ska hållas. Genomströmningstiderna ska minska och bli mer enhetliga.

Särskilda åtgärder

En rad åtgärder har vidtagits för att nå målen. De mest centrala är följande.

- Åklagarna, polisen och socialtjänsten samverkar för att öka kvaliteten och säkerställa att utredningarna bedrivs både effektivt och rättssäkert. Drygt hälften av alla kammare har under året deltagit i samverkan i Barnhusverksamhet. Flertalet av de kammare som verkar inom ett område där det inte finns något Barnhus har deltagit i annan strukturerad samverkan med andra myndigheter, till exempel polisen och socialtjänsten.
- Flertalet kammare har genomfört utbildningsinsatser riktade mot både åklagare och poliser. Rapporten från februari 2010 om tvångsmedelsanvändning och beslutsfrister m.m. vid vålds- och sexualbrott i nära relation och mot barn har diskuterats i organisationen. Detta har lett till snabba förordnanden av målsägandebiträden, korta handläggningstider och ökad beredskap för beslut om frihetsberövanden.
- Antalet åklagare som enbart arbetar med vålds- och sexualbrott mot barn har ökat, liksom det totala antalet åklagare som handlägger denna typ av mål.

Antalet inkomna brottsmisstankar om våld mot barn har ökat de senaste åren.

- Flertalet kammare har under året infört rutiner för fristbevakning i ärendehanteringssystemet Cåbra och rutiner för att följa upp i vilken utsträckning fristerna följs.
- Åklagarmyndigheten har i samverkan med polisen startat ett projekt för metodutveckling av arbetet med vålds- och sexualbrott i nära relation och mot barn. Målet är att korta handläggningstiderna och höja kvaliteten i bevissäkringen. Ett preliminärt förslag till modell för ett snabbare och mer rättssäkert arbetssätt har utarbetats.⁸ Modellen används sedan november månad på försök vid två åklagarkammare. Försöksperioden, som är ett år, syftar till att utveckla och testa modellen i det praktiska arbetet vid kammarna. Några mätbara resultat kan inte förväntas förän tidigast under senare delen av 2011.

Resultatutveckling

Våld mot barn utgör idag drygt en procent av alla brottsmisstankar som hanteras inom Åklagarmyndigheten. Lagföringsandelen har i jämförelse med åren 2008 och 2009 minskat något. Antalet inkomna brottsmisstankar har däremot ökat. Under perioden 2008 till 2010 uppgår ökningen till 24 procent. Antalet avslutade brottsmisstankar har ökat med 29 procent under perioden.

Lagföringsandelen för våld mot barn varierade mellan 11 och 31 procent vid de allmänna åklagar-

TABELL 6 Våld mot barn. Sammanfattande tabell 2008–2010

	2008	2009	2010
Inkomna brottsmisstankar	7 208	8 177	8 930
Avslutade brottsmisstankar*	6 983	8 220	9 012
Brottsmisstankar som lett till lagföring	1 339	1 587	1 575
Andel brottsmisstankar som lett till lagföring*	21%	21%	19%
Brottsmisstankar där beslut ännu inte fattats	2 774	2 725	2 578
varav andel i åklagarbalans	214 (8%)	233 (9%)	198 (8%)
Genomströmningstid (dagar) från anmälan till beslut, medelvärde	137	130	115

* I avslutade brottsmisstankar ingår beslut av administrativ karaktär, t.ex. överflyttning av ärenden mellan åklagarkammare. Vid beräkning av lagföringsandelen exkluderas dessa beslut.

kamrarna. Motsvarande siffror för 2009 var 11–36 procent. Enhetligheten mellan kamrarna har ökat. Genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut varierade mellan 66 och 168 dagar för brottskategorin våld mot barn. Motsvarande siffror för 2009 var 84–186. Variationen är därmed oförändrad.

Sexualbrott mot barn utgör idag knappt en procent av alla brottsmisstankar som hanteras inom Åklagarmyndigheten. Sedan 2008 ligger antalet inkomna brottsmisstankar på ungefär 4 000 per år. Antalet avslutade brottsmisstankar ökade mellan 2008 och 2009 till 4 363 men minskade under 2010 till 4 142, vilket fortfarande är fler än de som inkommit under året.

Lagföringsandelen, som under 2008 och 2009 legat på ungefär samma nivå, har under 2010 minskat med 5 procentenheter till 36 procent.

Lagföringsandelen i sexualbrott mot barn varierade mellan 9 och 59 procent mellan kamrarna. Motsvarande siffror för 2009 var 8–83 procent. Genomströmningstiden från inkommen anmälan till beslut

MÅL I HÖGSTA DOMSTOLEN UNDER 2010

Bevisvärdering i mål om sexualbrott

En man hade överklagat en hovrättsdom där han mot sitt nekande dömts för våldtäkt mot barn. Bedömningen av målsägandens utsaga var av central betydelse i målet. Högsta domstolen uttalade att vid denna bedömning bör vikt läggas främst vid sådana faktorer som avser innehållet i berättelsen som sådan. Enligt Högsta domstolen ställer det sig däremot många gånger svårt att bedöma utsagan med ledning av det allmänna intryck som målsäganden ger eller av icke-verbala faktorer i övrigt. Enligt Högsta domstolen var målsägandens berättelse detaljfattig, kortfattad och vag. På grund av detta och då den åberopade stödbevisningen inte gav något tydligt stöd för målsägandens uppgifter ogillade Högsta domstolen åtalet.

TABELL 7 Sexualbrott mot barn. Sammanfattande tabell 2008–2010

	2008	2009	2010
Inkomna brottsmisstankar	3 927	4 043	4 107
Avslutade brottsmisstankar*	3 737	4 363	4 142
Brottsmisstankar som lett till lagföring	1 270	1 575	1 339
Andel brottsmisstankar som lett till lagföring*	40%	41%	36%
Brottsmisstankar där beslut ännu inte fattats	1 127	1 049	1 071
varav andel i åklagarbalans	91 (8%)	98 (9%)	85 (8%)
Genomströmningstid (dagar) från anmälan till beslut, medelvärde	126	109	118

* I avslutade brottsmisstankar ingår beslut av administrativ karaktär, t.ex. överflyttning av ärenden mellan åklagarkammare. Vid beräkning av lagföringsandelen exkluderas dessa beslut.

Flera åklagarkammare har arbetat ned balanserna i ärenden om vålds- och sexualbrott mot barn.

varierade mellan 63 och 167 dagar i sexualbrott mot barn. Motsvarande siffror för 2009 var 32–238 dagar.

Slutsats och analys

Verksamhetsmålet har ej uppnåtts.

Bedömningen grundar sig på att myndigheten inte uppnått målet om att lagföringen ska öka. Lagföringsandelen för våld mot barn har minskat med 2 procentenheter sedan 2009 och lagföringsandelen för sexualbrott mot barn har minskat med 5 procentenheter. De lagstadgade beslutsfristerna har inte heller hållits i tillfredsställande omfattning. Genomströmningstiderna har dock minskat och enhetligheten mellan kamrarnas resultat har i huvudsak ökat.

Verksamhetsresultaten mellan landets åklagarkammare varierar. Många och ibland samverkande faktorer påverkar resultaten. Det är därför svårt att med säkerhet slå fast vilka som är de främsta orsakerna till variationen, men följande faktorer bedöms påverka.

- Antalet brottsmisstankar är förhållandevis litet. Det är därför svårt att dra några säkra slutsatser om utvecklingen av verksamhetsresultaten. Ett mindre antal ärenden med många brottsmisstankar kan till exempel få ett stort statistiskt genomslag på lagföringen och genomströmningstiderna. Som exempel kan nämnas att en av landets åklagarkammare lagförde 80 procent av brottsmisstankarna i dessa ärenden år 2009, men redovisade 30 procents lagföring år 2010.

- Flera kammare har vidtagit särskilda insatser för att arbeta ned balanserna i ärenden om vålds- och sexualbrott mot barn. En balansavarbetning som innefattar äldre brottsmisstankar leder temporärt till både lägre lagföring och längre genomströmningstider men skapar också bättre förutsättningar för att hålla fristerna i framtiden.
- Ärenden med vålds- och sexualbrott mot barn är ofta mycket svårutredda. Trots att dessa ärenden prioriterats är det svårt att höja andelen lagförda brottsmisstankar. Det gäller inte bara i Sverige, utan samma svårigheter har också konstaterats internationellt⁹.

Grov organiserad brottslighet

Internt mål

Arbetet mot grov organiserad brottslighet är en central del i arbetet vid de internationella åklagarkamrarna, Riksenheten mot korruption samt åklagarkammaren för säkerhetsmål. Målen för dessa kammare är:

- Antalet lagförda misstänkta ska öka.
- Antalet balanserade ärenden ska minska vid Internationella åklagarkammaren Stockholm när det gäller investeringsbedrägerier samt totalt sett vid Riksenheten mot korruption.

Särskilda åtgärder

Flera åtgärder inom området grov organiserad brottslighet har vidtagits för att nå målen. De mest centrala är:

- Åklagarmyndigheten har deltagit i *Samverkansrådet mot grov organiserad brottslighet*, i polisens *Operativa råd* samt i de åtta regionala underrättelsecentrum som polisen har inrättat. Åklagarnärvaron bedöms ge bättre förutsättningar för bevisvärdering och för att kunna bedöma behovet av internationella insatser. Det ger också möjligheter att redan på ett tidigt stadium resurssätta insatser samt att spåra och återföra utbyte av brott.
- Vid miljöbrott och grov organiserad brottslighet är vinstsyftet en avgörande faktor. Åklagarmyndigheten har därför vidareutvecklat arbetsmetoderna för att kunna förverka och återföra utbytet av brott.

Åklagarmyndigheten deltar i flera samverkansorgan mot grov organiserad brottslighet.

- En operativ samordningsfunktion för grov organiserad brottslighet har införts. Funktionen ska samordna både nationella och internationella ärenden samt ta fram underlag till bland annat de olika samverkansorganen.

Resultatutveckling

Antalet balanserade ärenden om investeringsbedrägerier vid Internationella åklagarkammaren Stockholm har minskat från 21 stycken 2009 (54 brottsmisstankar) till 20 stycken 2010 (150 brottsmisstankar). Koden för investeringsbedrägerier infördes 2009.

Antalet balanserade ärenden om korruptionsbrott har minskat under den senaste treårsperioden. Antalet ärenden är dock litet.

Operativa rådet

Operativa rådet har i uppgift att prioritera den nationella operativa inriktningen i enskilda insatser mot grov organiserad brottslighet.

TABELL 8 Antalet lagförda misstänkta personer 2008–2010

	2008	2009	2010
Internationella åklagarkammaren Stockholm	245	234	226
Internationella åklagarkammaren Malmö	108	64	104
Internationella åklagarkammaren Göteborg	189	127	152
Riksenheten mot korruption	30	19	23
Totalt	572	444	505

TABELL 9 Ärenden i balans vid Riksenheten mot korruption

	2008	2009	2010
Polisbalans	66	58	59
Åklagarbalans	4	2	1
Domstolsbalans	21	18	12
Totalt	91	78	72

Åklagares deltagande i insatser beslutade av Operativa rådet uppgick till drygt 1 årsarbetskraft under 2009 och ökade till cirka 4 årsarbetskrafter under 2010.

Analys och slutsats

Målet har uppnåtts.

Antalet lagförda misstänkta personer har ökat och balanserna minskat på de utpekade områdena.

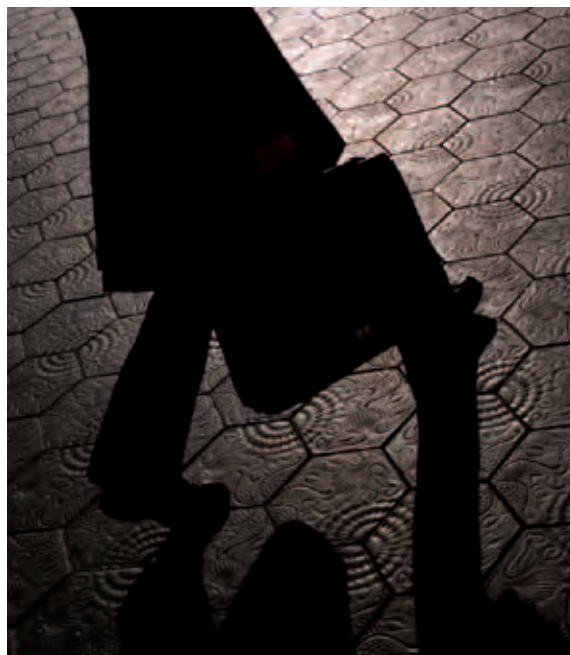
Myndigheten har vidareutvecklat arbetsmetoder och samarbetet med andra myndigheter. Förmågan att hantera de ärenden som beslutas av Operativa rådet är hög. Att åtgärderna sker inom rimlig tid och med hög kvalitet verifieras genom kontakter med de övriga samverkande myndigheterna.

Bedömningen av åklagarinsatserna kompliceras av den omfattande myndighetssamverkan som är nödvändig i den här typen av ärenden. Inte sällan behöver åklagare konsulteras redan på underrättelsestadiet, för att till exempel kunna ge prognoser om vilket bevisvärde olika polisiära insatser kan förväntas ge. Tidsåtgången för åklagaren kan bli stor, men för samtliga inblandade myndigheter, och därmed för samhället, innebär den tidiga åklagarinsatsen att ärendet kan hanteras effektivare. Detsamma gäller grov organiserad brottslighet över nationsgränserna. Svenska åklagare kan lägga ned mycket tid i ett ärende där lagföringen – resultatet – helt sker i ett annat land.

MÅL I HÖGSTA DOMSTOLEN UNDER 2010

Påföljd för brukande av falsk urkund

Högsta domstolen har, efter att den tilltalade överklagat, prövat ett mål där en person hade dömts till fängelse i en månad för brukande av falsk urkund. Personen hade använt sig av falska identitetshandlingar i ett asylärende hos Migrationsverket. Enligt Högsta domstolen är ett sådant brott inte av sådan art att fängelse normalt ska väljas som påföljd. Högsta domstolen bestämde i stället påföljden till villkorlig dom och dagsböter.

Ekobrottsverksamheten har blivit effektivare genom nya arbetsmetoder och koncentration till sex orter.

Ekonomisk brottslighet (ekobrott)

Internt mål

Lagföringen ska öka och genomströmningstiderna minska. En utvärdering av organisationen för hantering av ekobrott ska genomföras. Metoder ska utvecklas för att minska genomströmningstiderna i enklare ärenden.

Särskilda åtgärder

Under år 2009 omorganiserades ekobrottsverksamheten vid Åklagarmyndigheten genom att den koncentrerades till sex orter. Syftet var att effektivisera verksamheten och minska sårbarheten men också förbättra förutsättningarna för att vidmakthålla kompetensen och underlätta rekrytering.

En rad åtgärder har vidtagits för att nå målet om att öka lagföringen och minska genomströmningstiderna. De mest centrala åtgärderna är:

- Kammaröverskridande samordning för att minska genomströmningstiderna och minska balanserna. På så sätt har kamrarna i allt större omfattning kunnat arbeta med nyanmälda brott.

- Flera kammare har inrättat genomströmningsrotlar för enklare ärenden. Genomströmningsrotlar har bidragit till en snabbare handläggning av dessa ärenden och även medfört att åklagare fått mer tid att handlägga mer komplicerade ärenden.
- Förbättrad samverkan. Överenskommelser har träffats lokalt mellan åklagare, polis och Skatteverket om handläggningsrutiner.
- Metoder har utretts för att minska genomströmningstiderna för enklare ekoärenden.

Resultatutveckling

En utvärdering av organisationen för hantering av ekobrott har genomförts. Utvärderingen visar att utvecklingen i huvudsak har varit positiv.¹⁰ Verksamheten har effektiviserats genom att den har koncentrats till sex orter samt genom nya arbetsformer.

Ekobrotten utgör idag knappt två procent av alla brottsmisstankar som hanteras inom Åklagarmyndigheten. Lagföringsandelen har ökat med 1 procentenhet från 27 procent 2009 till 28 procent 2010. Genomströmningstiden har minskat från 398 dagar 2009 till 349 dagar 2010.

Lagföringsandelen varierade mellan 18 och 47 procent vid de allmänna åklagarkammare som handlägger ekobrott, medan genomströmningstiden från inkomsten anmälan till beslut varierade mellan 278 och 412 dagar. Motsvarande siffror för 2009 var 22–31 procent respektive 257–732 dagar.

Analys och slutsatser

Verksamhetsmålet har uppnåtts.

Utvärdering av ekobrottsverksamheten har genomförts och av denna framgår att utvecklingen i huvudsak har varit positiv. Verksamhetsresultaten har haft en fortsatt positiv utveckling under 2010. Lagföringen har ökat något under 2010 jämfört med 2009, men ligger under 2008 års nivå. Den huvudsakliga orsaken till att lagföringen minskade kraftigt från 2008 till 2009 var den avarbetning av främst äldre balanser som skedde efter den omorganisation som trädde i kraft den 1 januari 2009. Genomströmningstiderna har under året blivit kortare och balanserna har minskat. Andelen gamla mål i balans har minskat.

Verksamhetsresultaten skiljer sig mellan de kammare som handlägger ekobrott. Många och ibland samverkande faktorer påverkar kamrarnas resultat. Det är därför svårt att med säkerhet slå fast vilka som är de främsta orsakerna till variationen. Myndigheten bedömer dock att bland annat följande förhållanden påverkar.

- Variationen mellan ekokamrarna beror bland annat på att vissa kammare har haft en större andel äldre ärenden i balans än de övriga.
- Vissa kammare har haft svårigheter att rekrytera ekoåklagare, vilket också påverkat verksamhetsresultaten.

TABELL 10 Ekobrott. Sammanfattande tabell 2008–2010

	2008	2009	2010
Inkomna brottsmisstankar	9 000	10 897	9 877
Avslutade brottsmisstankar*	10 636	11 529	12 064
Brottsmisstankar som lett till lagföring	4 024	2 780	2 908
Andel brottsmisstankar som lett till lagföring*	43%	27%	28%
Brottsmisstankar där beslut ännu inte fattats	8 483	9 534	8 764
varav andel i åklagarbalans	1 146 (14%)	1 102 (12%)	2 087 (24%)**
Genomströmningstid (dagar) från anmälan till beslut, medelvärde	443	398	349

* I avslutade brottsmisstankar ingår beslut av administrativ karaktär, t.ex. överflyttning av ärenden mellan åklagarkammare. Vid beräkning av lagföringsandelen exkluderas dessa beslut.

** Åklagarbalansen vid utgången av 2010 påverkades kraftigt av ett stort ärende där förundersökningen avslutades i december. Exklusive detta ärende uppgick åklagarbalansen 2010 till 1 292 brottsmisstankar (15% av den totala balansen).

Rättsutveckling för enhetlig straffrättstillämpning

Enligt åklagarförordningen (2004:1265) ska riksåklagaren som högsta åklagare under regeringen verka för lagenlighet, följdriktighet och enhetlighet vid åklagarnas rättstillämpning. Riksåklagaren svarar för att myndigheten meddelar de föreskrifter, allmänna råd och övriga riktlinjer och anvisningar som behövs för att uppnå enhetlighet och följdriktighet vid åklagarnas rättstillämpning. I det följande beskrivs de viktigaste delarna av detta arbete.

Överprövningar och övrig tillsyn

Överprövningsverksamheten främjar rättssäkerheten och en enhetlig rättstillämpning. Verksamheten sker huvudsakligen vid utvecklingscentrumen.

Under året har drygt 2 300 åklagarbeslut begärts överprövade och cirka 2 500 har avgjorts. Det innebär att både antalet inkomna och avgjorda beslut har ökat jämfört med föregående år. Ändring av åklagarbeslut har skett i 282 fall, vilket motsvarar 12 procent av antalet avgjorda överprövningar och mindre än en halv promille av samtliga åklagarbeslut under året. År 2008 och 2009 var antalet ändringar 220 respektive 214.

Ändringsfrekvensen varierar mellan olika typer av brott. Till exempel överprövades 143 beslut om förtal och förolämpning under 2010, varav endast två innebar

ändring av åklagarens beslut. I fall om bedrägeri och förskingring fattades 185 beslut, varav 40 (21 procent) ledde till ändring.

Det finns en ytterligare möjlighet till överprövning hos riksåklagaren, men som huvudregel tar riksåklagaren inte upp ärenden till prövning när ett beslut har prövats vid ett utvecklingscentrum eller vid Ekobrottsmyndigheten. Under år 2010 inkom 313 ärenden till riksåklagaren med begäran om sådan överprövning. Av dessa togs två ärenden upp till prövning och besluten ändrades. Under 2009 togs två ärenden upp till prövning, varav besluten ändrades i båda ärendena. För 2008 var motsvarande siffra nio ärenden, varav åtta beslut ändrades.

En tillsynsplan för övrig tillsyn har varit grund för särskilda insatser under året. Två granskningar har genomförts.

- Användning av restriktioner i samband med personella tvångsmedel. Se vidare under avsnittet *Övriga återrporteringskrav*.
- Handläggningstider för unga lagöverträdare.

Översyn av tillsynsverksamheten

Under året inleddes en översyn av myndighetens tillsynsverksamhet¹¹. I uppdraget har ingått att klargöra innehållet i den rättsliga tillsynen och att lägga fast övergripande mål och principer för denna verksamhet. Det har också ingått i uppdraget att tydliggöra gränsen mellan den rättsliga tillsynen och den styrnings- och ledningsuppdrag som mer handlar om effektivitetstillsyn. Utredningen skulle också ta fram förslag till riktlinjer för överprövningsverksamheten. Rapporten lämnades i oktober 2010. Förslagen kommer att beredas under 2011.

Föreskrifter och allmänna råd, riktlinjer samt RättsPM och handböcker

Resultatet från utvecklingsverksamheten redovisas i olika styrande dokument för att underlätta informationsdelning och kunskapsuppbyggnad i verksamheten. Under 2010 har tre föreskrifter och allmänna råd (ÅFS), en riktlinje (R&R), åtta RättsPM och tre rättsliga handböcker publicerats.

Riksåklagaren har under 2010 överklagat 14 mål till Högsta domstolen. Av dessa har prövningstillstånd hittills beviljats i fyra fall.

Riksåklagarens verksamhet i Högsta domstolen

Högsta domstolen är sista domstolsinstans bland de allmänna domstolarna och är i princip en ren prejudikatinstans. Som ensam allmän åklagare i Högsta domstolen har riksåklagaren en viktig uppgift för rättsutvecklingen och rättsbildningen inom de straffrättsliga och straffprocessuella områdena. Genom att föra lämpliga mål till Högsta domstolen kan riksåklagaren få fram klargörande besked i frågor som rör den praktiska rättstillämpningen. Utgångspunkten är att verksamheten ska koncentreras till frågor som har betydelse för det operativa åklagararbetet och som är viktiga för att utveckla straffrätten samt för att förverkliga de kriminalpolitiska målen och prioriteringar som riksdag och regering lagt fast.

Riksåklagaren har under år 2010 överklagat 14 mål till Högsta domstolen. Det är ett högre antal än 2009 och 2008 då fem respektive nio mål överklagades. Antalet överklaganden varierar mellan åren. Det beror bland annat på begränsningar i vilka mål som är lämpliga att överklaga till Högsta domstolen.

MÅL I HÖGSTA DOMSTOLEN UNDER 2010

Människosmuggling

I ett mål som den tilltalade överklagat har Högsta domstolen funnit att det inte utgör människosmuggling att hjälpa en utlänning att komma in i Sverige via en yttre gräns – oavsett om det skett mot ersättning eller inte – om utlänningen vid gränskontrollen ansökt om asyl och således inte har tagit sig in i landet vid sidan om en gränskontroll eller passerat denna gömd eller med hjälp av förfalskade handlingar.

Högsta domstolen har meddelat prövningstillstånd i fyra av de mål som riksåklagaren överklagat under året. I tre fall har Högsta domstolen avslagit riksåklagarens begäran om prövningstillstånd. Högsta domstolen har vilandeförklarat ett mål och i övriga sex fall har beslut i tillståndsfrågan ännu inte meddelats.

Antalet överklagade mål ger inte en heltäckande bild av riksåklagarens verksamhet i Högsta domstolen. Den övervägande delen av arbetet upptas av mål där den dömde har överklagat en hovrättsdom och där Högsta domstolen begärt att riksåklagaren ska komma in med en svarsskrivelse. I de flesta fall där riksåklagaren har ansett att det inte funnits skäl för prövningstillstånd har Högsta domstolen inte heller tagit upp målet till prövning. Under 2010 har riksåklagaren gett in drygt 70 svarsskrivelser till Högsta domstolen. Det är ett högre antal än 2009 då cirka 60 svarsskrivelser gavs in. Under 2008 uppgick antalet svarsskrivelser till cirka 70.

En del av riksåklagarens verksamhet i Högsta domstolen avser ärenden om resning i brottmål. Resningsinstitutet är ett extraordinärt rättsmedel och ska aktualiseras endast i undantagsfall. Den rättsliga regleringen ska tillgodose dels intresset av att de inblandade parterna i ett brottmål ska känna trygghet och slippa leva under hotet av att en sak som har prövats av domstol ska kunna tas upp igen, dels intresset av att felaktiga domar ska kunna korrigeras. Generellt sett är ärendena komplicerade. Under året har 42 resningsärenden handlagts. Det är ett något lägre antal än 2009 och 2008. Båda dessa år handlades cirka 50 resningsärenden.

Övriga återrapporteringskrav

Brottsutbytesfrågor

Åklagarmyndigheten ska redovisa och analysera hur arbetet med brottsutbytesfrågor har bedrivits och utvecklats.

Under året har myndigheten byggt upp kapaciteten för brottsutbytesfrågor inom bland annat följande områden:

- Ökade resurser. Revisorer har anställts med uppgift att bistå åklagarna i arbetet med brottsutbytesfrågor. Resursen är tillgänglig för alla kammare.
- Ökad samverkan.
- Metod- och kompetensutveckling.
 - Internationella åklagarkammaren i Malmö har fått ett uppdrag att analysera och föreslå hur kunskaper och metoder kan förbättras för att spåra och återföra brottsutbyte internationellt. I uppdraget ingår även att göra en jämförande studie med andra länder. Projektet ska redovisas under 2011.
 - Handboken om brottsutbytesfrågor har uppdaterats¹². Förutom vägledning i olika situationer innehåller handboken även mallar för hur framställningar och beslut kan utformas.

Under 2010 dömdes 22 miljoner kronor ut i företagsbot för miljö- och arbetsmiljöbrott.

- Användning av företagsbot. Inom miljöområdet har arbetet under året inriktats på den mest allvarliga och mest straffvärda miljöbrottsligheten och på att öka användningen av företagsbotsinstitutet. Företagsbot ingår inte i myndighetens ordinarie lagföringsmått, men är ett verkningfullt lagföringsmedel.

Det går för närvarande inte att på ett systematiskt sätt mäta återföring av utbyte av brott. Att bygga upp heltäckande system bedöms kunna ske först om några år. Det som i dagsläget går att mäta är främst användandet av företagsbot. Under 2010 dömdes totalt 22 miljoner

MÅL I HÖGSTA DOMSTOLEN UNDER 2010

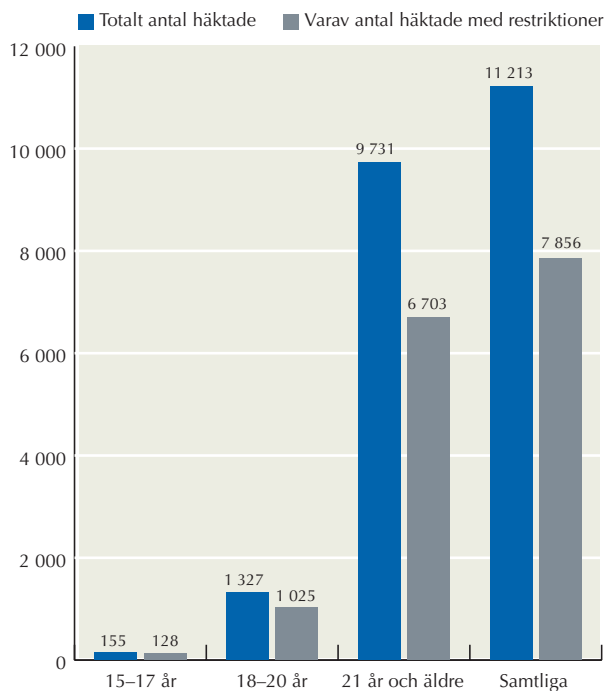
Husrannsakan och beslag på advokatfirma

Advokater får inte höras som vittnen om något som har anförtratts dem i deras yrkesutövning. Detta frågeförbud kompletteras med ett beslagsförbud. Beslag får inte läggas på en skriftlig handling om dess innehåll kan antas vara sådant att det omfattas av frågeförbudet.

En advokat delgavs misstanke om flera grova ekonomiska brott. Advokaten skulle ha begått brotten som företrädare för ett aktiebolag i vilket han utgjorde styrelsen tillsammans med annan person. Efter ansökan av åklagaren beslutade tingsrätten om husrannsakan i advokatfirmans lokaler. Vid husrannsakan på advokatkontoret togs handlingar i beslag som avsåg bolaget, bland annat ett flertal pärmar märkta med bolagets namn.

Efter att den tilltalade överklagat hävde Högsta domstolen beslaget. Visserligen förbjuder beslagsförbudet inte helt och hållet husrannsakan hos en brottsmisstänkt advokat, till exempel om hela syftet bakom ett samarbete mellan advokaten och klienten skulle vara brottsligt eller enbart bestå i att advokatens aktiva medverkan ska dölja ett brott. Men samtidigt slår Högsta domstolen fast att det är tillräckligt med "ett blygsamt mått av bevisning" från advokatens sida för att man ska utgå från att materialet har överlämnats till advokaten inom ramen för dennes yrkesutövning som advokat.

DIAGRAM 10 Totalt antal häktade varav med restriktioner 2010, per åldersgrupp

kronor ut i företagsbot för miljö- och arbetsmiljöbrott, vilket bedöms vara väsentligt högre än tidigare år. Statistik för 2008 och 2009 saknas.

Häktnings- och restriktioner

Åklagarmyndigheten ska redovisa uppgifter om samtliga häktade, med och utan restriktioner, uppdelat på åldersgrupper samt hur länge personerna varit häktade och haft restriktioner. Påtagliga skillnader mellan olika delar av landet samt orsaker till dessa ska redovisas.

Regleringsbrevet anger att åldersgrupperna 15–17 år och 18–21 år ska särredovisas. Det innebär att 15–17 rimligen betyder från och med 15 år (straffmyndighetsålder) till och med 17 år och 18–21 rimligen från och med 18 år till och med 20 år. Den som har fyllt 21 år är vuxen och särbehandlas inte i påföljdssystemet.

För att kunna redovisa uppgifter om längden på häktnings- och restriktionsbesluten samt åldern på de häktade krävs manuell uppföljning. Uppgifterna har granskats och analyserats. Någon påtaglig skillnad mellan olika delar av landet har inte konstaterats.

Av **diagram 10** framgår totalt antal häktade varav antal häktade med restriktioner per åldersgrupp.

Av **diagram 11** framgår antalet dagar personerna har varit häktade per åldersgrupp. I ålderskategorierna 15–17 och 18–20 är den vanligaste häktningsperioden 21–30 dagar. I ålderskategorierna 21 och äldre är den 11–20 dagar.

Av **diagram 12** framgår antalet dagar den häktade haft restriktioner per åldersgrupp. Den tid som de häktade har restriktioner skiljer sig inte nämnvärt åt mellan de olika kamrarna. På de tre internationella kamrarna är dock restriktionstiderna längre än på de allmänna åklagarkamrarna. De internationella åklagarkamrarna handlägger grov brottslighet och inte sällan krävs åtgärder utomlands genom internationell rättslig hjälp, vilket påverkar häktningsperioden och användningen av restriktioner.

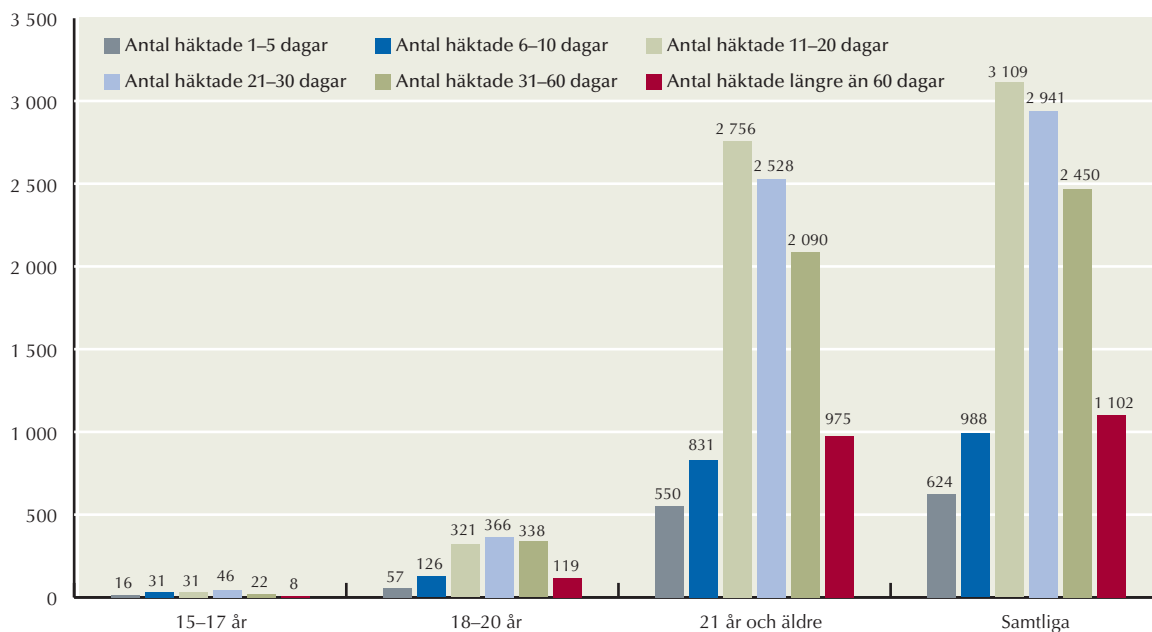
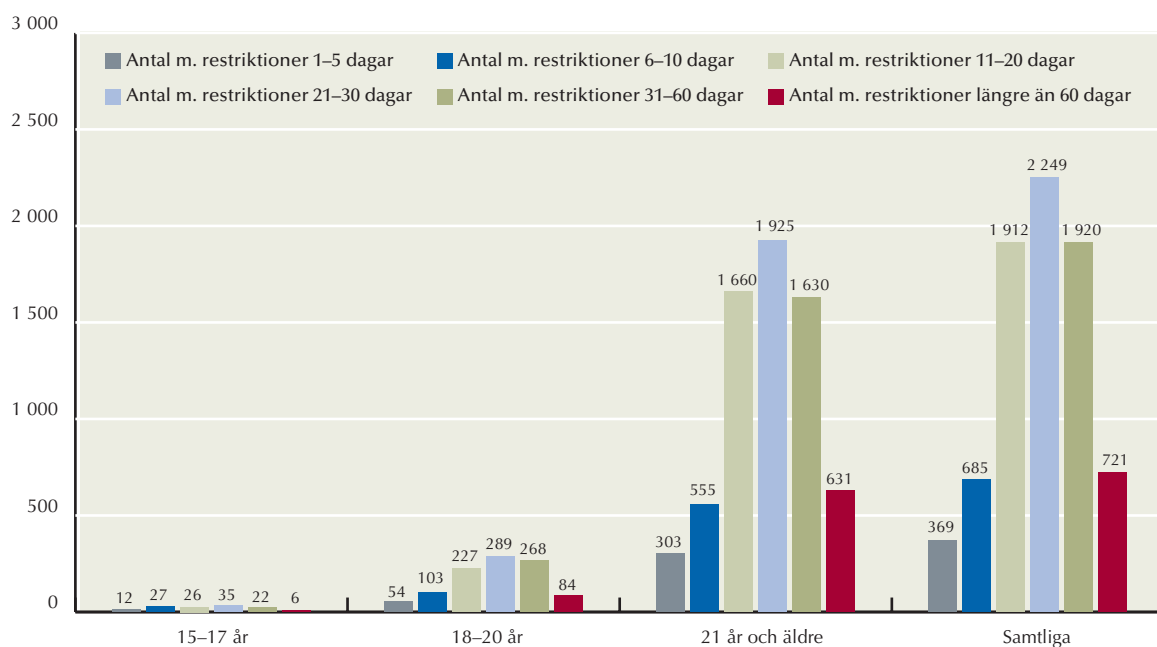
I de fall de häktade inte har restriktioner rör det sig oftast om utredningar med endast en misstänkt person och oftast är det misstänkta brottet sådant att man kan anta att den misstänkte och målsäganden är obekanta med varandra eller där det finns oberoende vittnen eller fall där det saknas målsägande.

I de fall de häktade har restriktioner rör det sig i övervägande antalet fall om utredningar med flera misstänkta personer eller om brott där den misstänkte och målsäganden eller vittnen är bekanta med varandra eller om grövre brott.

Kammare som handlägger förhållandevis många ärenden med misstänkta som saknar adress i Sverige använder relativt sett restriktioner i mindre omfattning än andra kammare.

Ungdomar häktas först vid allvarigare brottslighet eller när det är flera misstänkta för brottet. Den huvudsakliga häktningsgrunden tycks vara risk för att försvåra utredningen, och unga häktade har restriktioner i mycket hög utsträckning. Det ringa antalet häktade ungdomar – drygt 1 procent av de häktade är under 18 år – innebär att det inte går att dra några särskilda slutsatser om vilka faktorer som i övrigt påverkar häktnings- eller restriktionsbesluten.

De skillnader som kan observeras mellan kamrarna har sin grund i brottsstrukturen i det område som kammaren handlägger ärenden. Även den geografiska place-

DIAGRAM 11 Antal dagar personerna varit häktade 2010, per åldersgrupp**DIAGRAM 12** Antal dagar personerna varit häktade med restriktioner 2010, per åldersgrupp

ringen tycks ha betydelse i den meningen att närheten till en flygplats eller annan plats med internationell trafik påverkar andelen häktade utan restriktioner. 26 procent av ärendena med häktade vid en kammare som har en större flygplats i sitt verksamhetsområde har avsett brukande av falsk urkund. Inte i något av dessa fall har restriktioner använts. De flesta häktade som inte har varit ålagda restriktioner har saknat adress i Sverige. Flyktfara utgör i dessa fall den huvudsakliga häktningsgrunden. Det senare sambandet har också noterats vid en storstadskammare.

Utbildning i EU-rätt

Åklagarmyndigheten ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att integrera utbildning i EU-rätt¹³.

Åklagarmyndigheten har integrerat EU-rätt och mänskliga rättigheter i utbildningen för åklagare. EU-rätt ska alltid beaktas när nya kurser tas fram eller befintliga utbildningar uppdateras.

- I den obligatoriska grundutbildningen för åklagare har EU-rätt och mänskliga rättigheter integrerats. Sammantaget innehåller grundutbildningen 36 lektionstimmar inom dessa ämnesområden.

- I flera av vidare- och specialistutbildningarna för åklagare ingår EU-rätt.

Myndigheten medverkar i EU:s utbytes- och utbildningsprogram för åklagare och domare. Målet är att öka antalet deltagare i utbildningar och praktikprogram de kommande åren.

¹ Strategi för ungdomsärenden (Dnr ÅM-A 2010/0510)

² Tillsynsprotokoll – Granskning med sikte på handläggningstiderna i ungdomsärenden (Dnr ÅM-A 2010/0474)

³ Regeringens beslut 2009-05-07. Redovisning i maj 2010 av ett regeringsuppdraget till Rikpolisstyrelsen, Åklagarmyndigheten och Domstolsverket; Ökad effektivitet och förbättrad samverkan vid handläggning av mängdbrott (Dnr: Ju 2009/3950/Å)

⁴ ÅM-A 2009/0685

⁵ Plan över hur beslutade åtgärder avseende metodutveckling av mängdbrotts hanteringen ska genomföras (Dnr: ÅM-A 2009/0685)

⁶ Plan över hur beslutade åtgärder avseende metodutveckling av mängdbrotts hanteringen ska genomföras (Dnr: ÅM-A 2009/0685) och slutrapport Hanteringen av mängdbrotten i framtiden (Dnr: och ÅM-A 2010/1436)

⁷ Åklagarprövningen av slutdelgivna polisleda förundersökningar (RÅR 2010:1)

⁸ Metodutveckling av arbetet med vålds- och sexualbrott i nära relation och mot barn (Dnr: ÅM-A 2010/0775)

⁹ Barnahusetredningen 2010, Juridiska institutionen, Stockholms universitet, dec 2010 s. 16 ff.

¹⁰ Utvärdering av ekobrottsverksamheten inom Åklagarmyndigheten (Dnr: ÅM-A 2010/0569)

¹¹ Direktiv för översyn av Åklagarmyndighetens rättsliga tillsyn och rapport om Åklagarmyndighetens rättsliga tillsyn (Dnr: ÅM-A 2010/0440)

¹² Handbok om Förverkande m.m. – Åtgärder mot ekonomiska fördelar av brott

¹³ Enligt resolution från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om utbildning av domare, åklagare och övrig personal inom domstolsväsendet i Europeiska unionen (2008/C 299/01)

Kompetensförsörjning

Internt mål

Rätt kompetens ska säkerställas.

Verksamhetsmålet är uppfyllt.

År 2010 har inneburit möjligheter att rekrytera fler medarbetare. Sammantaget har Åklagarmyndigheten under 2010 ökat antalet anställda med 70 personer, varav 21 åklagare och 49 administrativ personal.

Intresset för att arbeta i Åklagarmyndigheten är fortsatt stort. För andra året i rad placerade sig myndigheten på andra plats som den mest attraktiva arbetsgivaren för unga jurister. En rad åtgärder har vidtagits för att öka intresset för åklagaryrket hos olika målgrupper, främst juriststudenter.

I samband med rekrytering av åklagaraspiranter genomförs test, intervjuer och återkoppling. En analys av dessa resultat visar att Åklagarmyndigheten svarar väl mot de sökandes krav på en modern organisation.

Mot bakgrund av ovan angivna åtgärder och resultat är bedömningen att myndigheten på sikt säkerställt att kompetens finns för att nå verksamhetens mål.

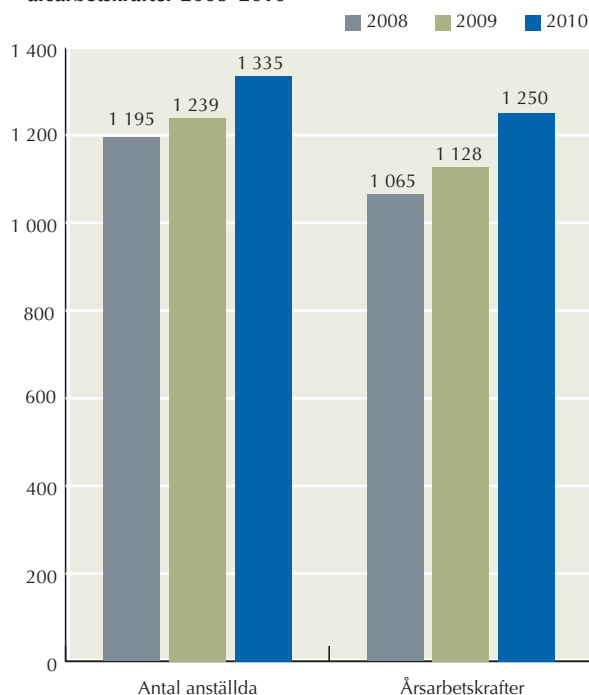
Personal

Antal anställda

Åklagarmyndigheten hade vid utgången av året 1 357 anställda, varav 913 åklagare och 444 administrativ personal. Vid årets slut fanns 41 åklagaraspiranter vid myndigheten.

Av Åklagarmyndighetens anställda var andelen kvinnor drygt 65 procent, vilket är en liten ökning jämfört med 2009. Andelen kvinnliga åklagare har ökat med 0,7 procentenheter, vilket innebär att fördelningen mellan kvinnliga och manliga åklagare nu är 54,7 procent respektive 45,3 procent. Den administrativa personalen består liksom tidigare till huvuddelen av kvinnor men en liten ökning av manlig administrativ personal har skett.

DIAGRAM 13 Genomsnittligt antal anställda och årsarbetskrafter 2008–2010

TABELL 11 Personalekonomiska nyckeltal 2008–2010

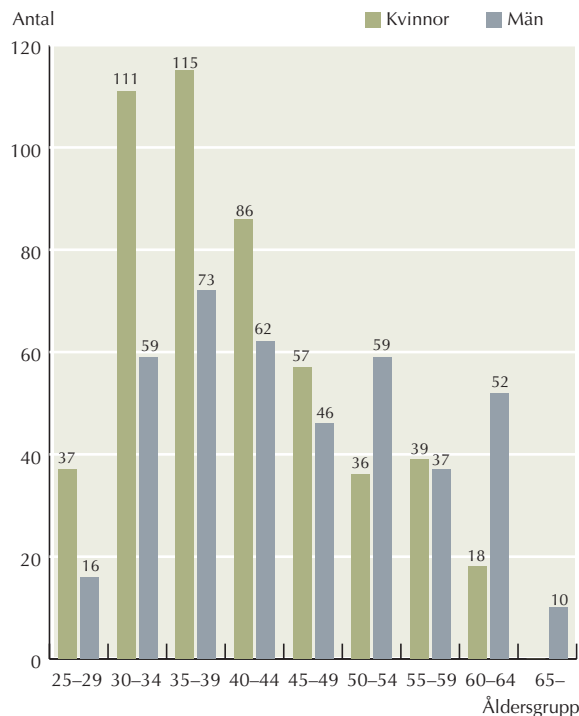
	2008	2009	2010
Medelålder (år)			
Administrativ personal	49	46	46
Kvinnor	49	47	46
Män	45	44	41
Åklagare	44	44	43
Kvinnor	42	42	41
Män	46	47	46
Medellön (kr/mån)			
Administrativ personal	27 033	27 100*	28 787
Åklagare	44 700	43 900*	45 099
Tjänstledighetsdagar/anställd	25,3	22,9	20,7

* Under 2009 genomfördes ingen lönerrevision.

Åldersstruktur

För att säkerställa en framåtsyftande personalförsörjning och kompetensväxling i samband med pensionsavgångar har en strategisk personalförsörjningsplan tagits fram för åren 2010–2012.

DIAGRAM 14 Ålder och könsfördelning för åklagare 2010

Av den administrativa personalen var 87 anställda (19 procent) 60 år eller äldre, vilket är en minskning av andelen över 60 år med 4 procentenheter.

Likabehandling och mångfaldsarbete

Internt mål

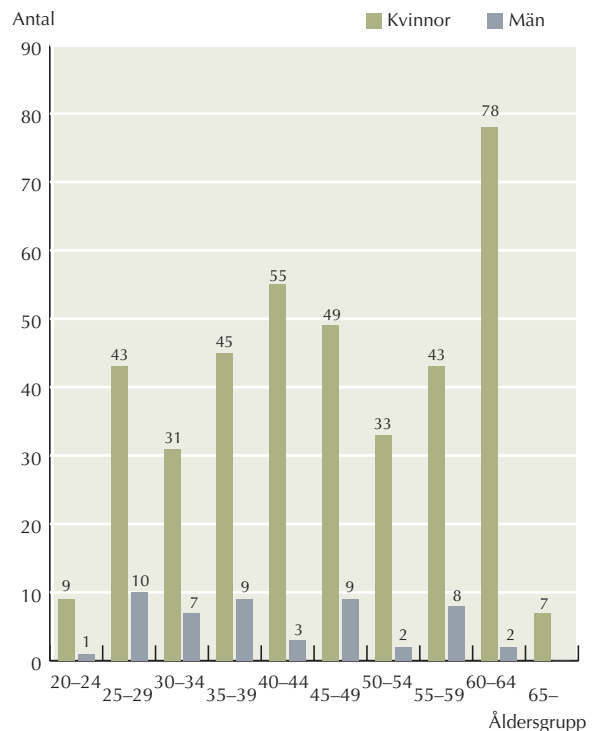
Könsfördelningen bland chefer ska bli jämnare och den etniska och kulturella mångfalden ska öka.

Verksamhetsmålet är uppfyllt.

Andelen kvinnliga chefer inom Åklagarmyndigheten har ökat med cirka 2 procentenheter sedan 2009 och uppgår nu till 40 procent (34 procent 2008). Vid åklagarkamrarna är andelen kvinnliga chefer 42 procent, vilket är en ökning med 4 procentenheter sedan föregående år.

Åklagarmyndigheten och arbetstagarorganisationerna tog under 2008 fram en likabehandlingsplan som omfattar både jämställdhets- och mångfaldsarbete. Planen omfattar åren 2009–2011.

DIAGRAM 15 Ålder och könsfördelning för administrativ personal 2010

TABELL 12 Antal och andel anställda efter etnisk bakgrund 2008–2010, per personalkategori

		Inrikes födda med två utrikes födda för- äldrar	Utrikes födda	Total
Administrativ personal				
Antal	2008	14	20	34
	2009	18	26	44
	2010	20	29	49
Andel	2008	3,8%	5,5%	9,3%
	2009	4,5%	6,5%	11,0%
	2010	4,5%	6,5%	11,0%
Åklagaraspiranter				
Antal	2008	0	1	1
	2009	0	5	5
	2010	3	3	6
Andel	2008	0,0%	8,3%	8,3%
	2009	0,0%	10,2%	10,2%
	2010	6,5%	6,5%	13,0%
Åklagare				
Antal	2008	13	23	36
	2009	14	24	38
	2010	13	28	41
Andel	2008	1,6%	2,8%	4,4%
	2009	1,8%	3,0%	4,8%
	2010	1,6%	3,4%	5,0%

Antalet anställda avser bemanningen i november 2010 och skiljer sig från uppgifterna i kommande avsnitt.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Ett nätverk för likabehandlingsfrågor anordnar bland annat seminarier i ämnet.

För att öka kunskapen i organisationen om lika-
behandlingsfrågor finns ett nätverk inom myndigheten
som bland annat anordnar seminarier i ämnet.

Av myndighetens samtliga anställda var 7 procent
födda utomlands eller hade föräldrar som båda var
utrikes födda, vilket var oförändrat jämfört med 2009
(6 procent 2008). Att öka andelen åklagare med
utländsk bakgrund är ett långsiktigt arbete och är bero-
ende av att de som genomgår jurist- och notarieutbild-
ning har utländsk bakgrund, eftersom dessa utbildning-
ar är en förutsättning för att antas som åklagaraspirant.

Arbetsmiljö

Myndighetens arbetsmiljöarbete har under 2010 i
huvudsak inriktats mot:

- Fortsatt arbete med att alla medarbetare ska ha en rimlig arbetsbelastning och få hjälp med att prioritera arbetsuppgifterna vid hög arbetsbelastning.
- Att cheferna prioriterar ledarskapet före operativt arbete.
- Fortsatt förebyggande åtgärder, som till exempel samtalsstöd/handledning, för att minska konsekvenserna av arbetsrelaterad stress vid psykiskt påfrestande ärenden.

TABELL 13 Sammanställning över medarbetarenkät

	2008	2009	2010
Nöjd medarbetarindex (andel positiva svar)	58,3	63,6	68,0
Nöjd medarbetarindex (andel positiva svar hos chefer)	64,6	84,1	82,0
Engagerade i sitt arbete	91%	92%	92%
Stolta över att arbeta på Åklagarmyndigheten	73%	80%	84%
Rekommenderar gärna Åklagarmyndigheten som arbetsgivare	58%	72%	76%
Allmänheten har förtroende för verksamheten	64%	68%	76%
Nöjd med sin arbetssituation	53%	68%	70%
Hjälpt av arbetsledningen med att prioritera arbetsuppgifterna	37%	39%	62%
Hinner utföra sina arbetsuppgifter på ordinarie arbetstid	23%	29%	40%
Bra balans mellan arbete och fritid	35%	44%	54%

En av de prioriterade frågorna har varit att på ett tidigt stadium uppmärksamma personer som haft en hög arbetsbelastning med risk för sjukskrivning som följd.

Under 2010 genomfördes en medarbetarundersökning. Svarsfrekvensen var 80 procent och resultatet är bra. Samtliga nyckeltal ligger över gränsen för vad Åklagarmyndigheten anser vara acceptabelt.

Sjukfrånvaro

Internt mål

Andelen medarbetare som är långtidssjukskrivna på grund av arbetsrelaterade sjukdomar ska vara fortsatt låg.

Målet har uppnåtts.

I **tabell 14** framgår total sjukfrånvaro per kön och åldersgrupp. Åklagarmyndighetens sjukfrånvaro minskade under 2010 från en tidigare låg nivå. Sjukfrånvaron för alla anställda var 2,2 procent, vilket är en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med 2009. Av den totala sjukfrånvaron är 47,8 procent frånvaro under en sammanhängande tid om 60 dagar eller mer.

Säkerhet

Internt mål

Alla medarbetare ska garanteras en trygg arbetsplats.

Målet har uppnåtts.

TABELL 14 Total sjukfrånvaro under 2008–2010 per kön och åldersgrupp (procent av möjlig närvaro)

	2008	2009	2010
Alla anställda	3,1	2,5	2,2
Män	1,7	1,2	1,1
Kvinnor	3,9	3,3	2,9
Yngre än 30 år	1,5	2,0	2,7
Mellan 30 och 49 år	2,3	2,3	1,8
50 år och äldre	4,6	3,0	3,0
Män yngre än 30 år	0,9	0,4	1,0
Män mellan 30 och 49 år	1,1	0,9	0,7
Män 50 år och äldre	2,5	1,7	1,6
Kvinnor yngre än 30 år	1,7	2,5	3,3
Kvinnor mellan 30 och 49 år	2,9	3,0	2,3
Kvinnor 50 år och äldre	5,9	3,9	4,0

Säkerheten i domstolarna är en viktig beståndsdel i att skapa en trygg arbetsplats för medarbetarna.

En markant ökning av rapporterade personsäkerhetsärenden har skett. I huvudsak rör det sig om hot och trakasserier som på olika sätt framförts direkt eller indirekt. En del av ökningen beror på ett generellt större fokus på säkerhetsfrågorna inom myndigheten och därmed en ökad rapporteringsbenägenhet. Ett mindre antal personsäkerhetsärenden har krävt omfattande åtgärder från både Åklagarmyndigheten och polisens personskydd för den enskilde, och i vissa fall även för dennes familj.

Säkerhetsarbetet har även under 2010 varit ett prioriterat område. Arbetet har inriktats mot att

- minska riskerna och otryggheten i verksamheten
- identifiera möjliga framtida risker
- förbättra den administrativa säkerhetsstrukturen
- skapa ökat förtroende hos de anställda för myndighetens säkerhetsarbete och krishantering.

Åklagarmyndigheten har påbörjat en omfattande säkerhetsanalys vars mål är att identifiera den skyddsvärda verksamheten och utarbeta en plan för att anpassa säkerhetsskyddet. Resultatet av analysen ska redovisas senast den 31 mars 2011.

Ett personsäkerhetsprogram har genomförts med syfte att öka medarbetarnas säkerhetsmedvetande,

minska risken för att de ska bli kartlagda samt öka det fysiska skyddet. Programmet har varit mycket uppskattat bland medarbetarna. Målen med programmet är i allt väsentligt uppfyllda.

Ett nytt incidentrapporteringsystem har införts. Systemet möjliggör att alla medarbetare kan rapportera incidenter och tillbud orsakade av arbetsmiljöbrister, informationssäkerhetsbrister samt olika former av otillåten påverkan. Med det nya systemet kommer myndigheten att bättre kunna följa upp och handlägga incidenter och tillbud samt strategiskt kunna rikta säkerhetsarbetet utifrån vunna erfarenheter.

En förstudie om informationssäkerheten har genomförts. Studien syftade till att identifiera brister och ge förslag på en åtgärdsplan för att implementera ett ledningssystem för informationssäkerhet. Arbetet med detta kommer att fortsätta under 2011.

Under året har arbetet fortsatt med att ta om hand dem som utsatts för psykiskt påfrestande händelser. Inom myndigheten finns för närvarande tolv personer, med utbildning i krishantering, som utgör myndighetens krisstödsgrupp. Krisstödsgruppens verksamhet består till stor del av avlastningssamtal med enskilda personer. Under året har ett antal sådana samtal genomförts.

Utbildning

Internt mål

Alla medarbetare ska ges en för sina arbetsuppgifter ändamålsenlig och tillräcklig utbildning och kompetensutveckling.

Den planerade utbildningen under året har i huvudsak genomförts. Antalet utbildningsdagar var 10 per åklagare under 2010 (9 dagar 2009). För administrativ personal var utbildningsdagarna 5 per anställd (5 dagar 2009). I dessa ingår kortare utbildningar som genomförts eller köpts in av åklagarkamrarna själva – sammanlagt cirka 1 250 dagar för åklagare och cirka 400 dagar för administrativ personal.

Den stora rekryteringen som skett från slutet av 2009 fram till och med 2010 har ställt stora krav på grundutbildningen för åklagare. För att klara av kom-

Målet är att alla medarbetare ska få tillräcklig utbildning och utveckling.

petensförsörjningen har delar av grundutbildningen dubblerats. Även antalet administrativ personal har ökat kraftigt, vilket inneburit större utbildningsinsatser än normalt. För både åklagare och administrativ personal finns vidare- och specialistutbildningar, som syftar till att öka och fördjupa kunskaperna och tillföra ny kompetens inom prioriterade områden. Flera sådana utbildningar har genomförts. Chefsutbildningar har också genomförts.

Under 2010 genomfördes också Åklagarstämman, en tvådagars utbildning för all personal, med föreläsningar och seminarier i ett stort antal ämnen.

Ett omfattande utvecklingsarbete för utbildningsverksamheten har påbörjats som omfattar dels användning av modern teknik, som interaktiva utbildningar och en ny teknisk plattform, dels utbildningar inom nya områden för framförallt administrativ personal.

Ekonomiskt resultat

Åklagarmyndigheten disponerade, under förvaltningsanslaget 1:3, 1 170 miljoner kronor 2010. Anslaget för 2010 var 1 138 miljoner kronor, vilket förutom pris- och löneomräkning innebar en ökning med 50 miljoner kronor i förhållande till 2009. Därutöver disponerade myndigheten ett anslagssparande på 32 miljoner kronor från 2009.

Årets förbrukning är 1 168 miljoner kronor vilket är en ökning i förhållande till 2009 med 116 miljoner kronor. Anslagssparandet vid årets slut uppgick till 2 miljoner kronor.

Av anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder har Åklagarmyndigheten disponerat 10 miljoner kronor för projekten människohandel och prostitution, mäns våld mot kvinnor och barnahus. Utnyttjandet av anslaget var 8 miljoner kronor.

De totala kostnaderna har ökat med 137 miljoner kronor, varav personalkostnaderna med 110, lokalkostnaderna med 7 och övriga kostnader med 20 miljoner kronor.

Anslag och anslagsutfall

Anslag 1:3 Åklagarmyndigheten

Allmänt

Vid ingången av 2010 disponerade Åklagarmyndigheten en ekonomisk ram på 1 171 miljoner kronor. I grundanslaget som uppgick till 1 139 miljoner kronor ingick en ökning i förhållande till 2009 med 50 miljoner kronor och en pris- och löneomräkning med 38 miljoner kronor. Åklagarmyndigheten disponerade därutöver ett anslagssparande från 2009 på 32 miljoner kronor. Genom ett riksdagsbeslut om tilläggsbudgeten minskades anslaget med 1 miljon kronor. Tillgängliga medel för Åklagarmyndigheten 2010 var därmed 1 170 miljoner kronor. Låneramen i Riksgäldskontoret för investeringar var 115 miljoner kronor.

Utnyttjandet av anslaget vid årets slut uppgick till 1 168 miljoner kronor, vilket resulterade i ett anslagssparande på 2 miljoner kronor. Utnyttjandet av låneramen för investeringar uppgick till 79 miljoner kronor.

Åklagarmyndigheten har under 2010 haft ekonomiska möjligheter att öka antalet anställda enligt den strategiska personalförsörjningsplan som tagits fram och att finansiera de kostnadsökningar som uppstått till följd av den ökade rekryteringen, bland annat kostnader för utökad lokalyta. De ekonomiska förutsättningarna har även möjliggjort satsningar på utvecklingsverksamheten, utbildningen med bland annat en åklagarstämma för all personal samt fortsatta satsningar på säkerhet.

Anslagsutfall

Av **tabell 15** framgår budget och utnyttjandet av budgeten för verksamheten vid åklagarkamrarna, utvecklingscentrumen, riksåklagarens kansli och för den myndighetsgemensamma verksamheten.

Kostnaderna för verksamheten vid åklagarkamrarna har ökat med 78 miljoner kronor jämfört med 2009. Kamrarnas kostnader utgörs till drygt 90 procent av lönekostnader och kostnadsökningen är främst en följd av den utökade personalstyrkan.

TABELL 15 Anslag 1:3, anslagsutfall 2010 (tkr)

	Budget	Utfall	Utgående balans
Åklagarkammare	837 922	832 024	5 898
Utvecklingscentrum	33 700	32 031	1 669
Riksåklagarens kansli	92 500	91 167	1 333
Myndighetsgemensamt	206 173	212 824	-6 651
Totalt	1 170 295	1 168 046	2 249

Kostnaderna för verksamheten vid utvecklingscentrumen har ökat med 7 miljoner kronor jämfört med 2009. Lönekostnaderna har ökat med 5 miljoner kronor, dels till följd av en viss utökning av personalstyrkan, dels för att flera tjänster som delvis var vakanta under 2009 varit tillsatta hela året. Tillsyns- och projektverksamheten har därmed kunnat bedrivas i större omfattning än under 2009.

Kostnaderna för den myndighetsgemensamma verksamheten och verksamheten vid riksåklagarens kansli har i förhållande till 2009 ökat med 30 miljoner kronor. Ökningen inom den myndighetsgemensamma verksamheten avser främst lokaler, sparade semesterdagar, konsulter för it-utveckling, utbildning och säkerhetsåtgärder. I budgetutfallet ingår även kostnader på 5 miljoner kronor för Åklagarstämman, nedskrivning av tidigare aktiverade utgifter för utveckling på 5 miljoner kronor samt upplupna kostnader för lönerrevision på 3 miljoner kronor. Vid riksåklagarens kansli har kostnaderna ökat med 10 miljoner kronor jämfört med 2009 främst på grund av helårseffekt av den förstärkta organisationen för styrning och ledning som inrättades under 2009, en utökad förvaltningsorganisation för ärendehanteringssystemet Cåbra samt viss förstärkning av övriga stödfunktioner inom kansliet.

Anslag 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder

Allmänt

Åklagarmyndigheten har sedan 2008 disponerat särskilda medel för utvecklingsprojekt inom jämställdhetsområdet. Regeringsuppdragen som skett i samverkan med främst polisen avser mäns våld mot kvinnor, Barnahus samt människohandel och prostitution. För år 2010 disponerade Åklagarmyndigheten 5 miljoner kronor under anslaget 3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder för

De senaste åren har åklagarmyndigheten fått särskilda medel för utvecklingsprojekt inom jämställdhetsområdet, till exempel våld i nära relationer.

uppdraget Människohandel och prostitution. Därutöver disponerade Åklagarmyndigheten ett anslagssparande från 2009 på 5 miljoner kronor. Av tabell 16 framgår tillgängliga medel och kostnader för den nämnda projektverksamheten.

Anslagsutfall

TABELL 16 Anslag 3:1, anslagsutfall 2010 (tkr)

	Budget	Utfall	Utgående balans
Människohandel	7 575	6 248	1 327
Våld i nära relationer	2 631	1 787	844
Nationella riktlinjer våld mot barn	95	91	4
Totalt	10 301	8 126	2 175

De redovisade kostnaderna avser främst verksamhet vid Utvecklingscentrum Göteborg. Projektet Människohandel och prostitution har, förutom utvecklingsverksamheten vid utvecklingscentrum, även omfattat verksamhet vid de internationella kamrarna för att möta polisens operativa satsningar inom området. Vid Åklagarstämman för all personal inom åklagarväsendet genomfördes olika utbildningsinsatser om människohandel.

Projektet Människohandel och prostitution slutredovisas till regeringen i februari 2011. Projektet Våld i nära relationer slutredovisades i februari 2010. Under året har inom ramen för detta projekt ytterligare utbildningsinsatser genomförts som ursprungligen var inplanerade under 2009.

Kostnader och intäkter

Kostnaderna för verksamheten för 2010 har ökat med 137 miljoner kronor i förhållande till 2009. Finansieringen av verksamhetens kostnader har skett både med Åklagarmyndighetens anslag, externa medel från jämställdhetsanslaget, bidragsintäkter samt med övriga intäkter.

Intäkterna har ökat med 137 miljoner kronor i förhållande till 2009. Ökningen beror främst på den ökade anslagsbelastningen.

Hur kostnader och intäkter har utvecklats för åren 2008 till 2010 framgår av **tabell 17**.

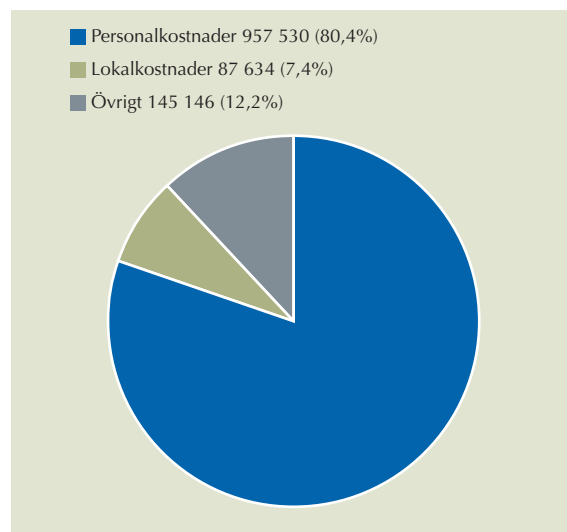
TABELL 17 Kostnader och intäkter 2008–2010 (tkr)

År	Kostnader	Intäkter
	Löpande priser	Löpande priser
2008	991 263	989 114
2009	1 052 229	1 052 229
2010	1 190 310	1 190 310

Av **tabell 18** framgår hur kostnaderna och även årsarbetskrafter fördelas mellan åklagarkammare, utvecklingscentrum och riksåklagarens kansli.

I **diagram 16** redovisas hur de totala kostnaderna 2010 fördelas mellan områdena personal-, lokal- och övriga kostnader. Fördelningen är oförändrad jämfört

DIAGRAM 16 Kostnadsfördelning 2010 (tkr)

med 2009. Kostnaderna inom varje område förklaras nedan.

Personal

Personalkostnaderna har ökat med 110 miljoner kronor i förhållande till 2009. Lönekostnaderna, exklusive avgifter, ökade med 70 miljoner kronor. I ökningen av lönekostnaderna ingår avtalsenliga löneökningar samt kostnader för det utökade antalet anställda. Kostnader för internt anordnad utbildning och andra kompetensutvecklingsåtgärder för personalen ökade med 6 miljoner kronor. Kostnaden för semesterlöneskuld ökade med 7 miljoner kronor jämfört med 2009.

Lokaler

Lokalytan har ökat med 3 347 kvadratmeter i förhållande till 2009, vilket motsvarar 8 procent. Ytan per anställd var 32,9 kvadratmeter 2010, vilket är en min-

TABELL 18 Kostnader och årsarbetskrafter 2008–2010 (tkr)

	Kostnader			Årsarbetskrafter		
	2010	2009	2008	2010	2009	2008
Åklagarkammare	1 040 893	923 838	868 073	1 104	995	958
Utvecklingscentrum	41 323	30 297	32 420	38	32	30
Riksåklagarens kansli	108 094	98 094	90 770	108	101	77
Totalt	1 190 310	1 052 229	991 263	1 250	1 128	1 065

Åklagarmyndighetens ledningsgrupp. Stående från vänster: planeringsdirektör Petra von Schmalensee, personaldirektör Peter Brodd, överåklagare Mats Åhlund, tf. överåklagare Urban Svenkvist, ekonomidirektör Gunilla Bruun, överåklagare Nils Rekke. Sittande från vänster: vice riksåklagare Kerstin Skarp, överåklagare Eva Lundström, riksåklagare Anders Perklev, överåklagare Björn Blomqvist, informationsdirektör Karin Rosander.

dre ökning jämfört med 2009 då ytan per anställd var 32,1 kvadratmeter.

Lokalkostnaderna har ökat med knappt 7 miljoner kronor. En höjning av fastighetsskatten för i stort sett samtliga lokaler har inneburit en kostnadsökning med 2 miljoner kronor. I övrigt är kostnadsökningen främst en följd av flytt till nya lokaler och den utökade lokalytan.

Övrigt

De övriga kostnaderna har totalt ökat med 20 miljoner kronor. Reskostnaderna har ökat med drygt 4 miljoner kronor främst på grund av den utökade utbildningsverksamheten. Kostnaderna för datatjänster har ökat med nära 8 miljoner kronor varav 4 miljoner kronor avser Åklagarmyndighetens arbete med rättsväsendets informationsförsörjning som finansieras av bidragsmedel. Övriga konsulttjänster har ökat med 3 miljoner kronor och övriga tjänster med 2 miljoner kronor. Samtidigt har kostnaderna för inköp av inventarier, kontorsmateriel med mera minskat med 2 miljoner kronor.

Avskrivningarna har ökat med 5 miljoner kronor på grund av nedskrivningar av tidigare aktiverade utgifter för egenutvecklade it-system.

Kostnader och intäkter per brottsgrupp

De prestationer som mäts inom myndigheten är avslutade brottsmisstankar. Redovisningen avser tidsåtgång per brottsmisstanke inom respektive brottsgrupp. Myndighetens totala kostnader har fördelats per brottsmisstanke och per brottsgrupp i proportion till utfallet av den tidredovisning som genomfördes under september 2009.

Under 2010 avslutades cirka 632 000 brottsmisstankar, vilket är 0,3 procent fler än föregående år. Omräknat till viktpoäng är ökningen 4 procent, vilket tyder på att fler svårutredda brottsmisstankar har avslutats under 2010 jämfört med 2009. Antalsmässigt har kategorierna övriga förmögenhetsbrott och rån/grov misshandel ökat mest. Procentuellt sett har den största ökningen skett i rån/grov misshandel och mord/dråp.

DIAGRAM 17 Total kostnad per brottsgrupp 2008–2010

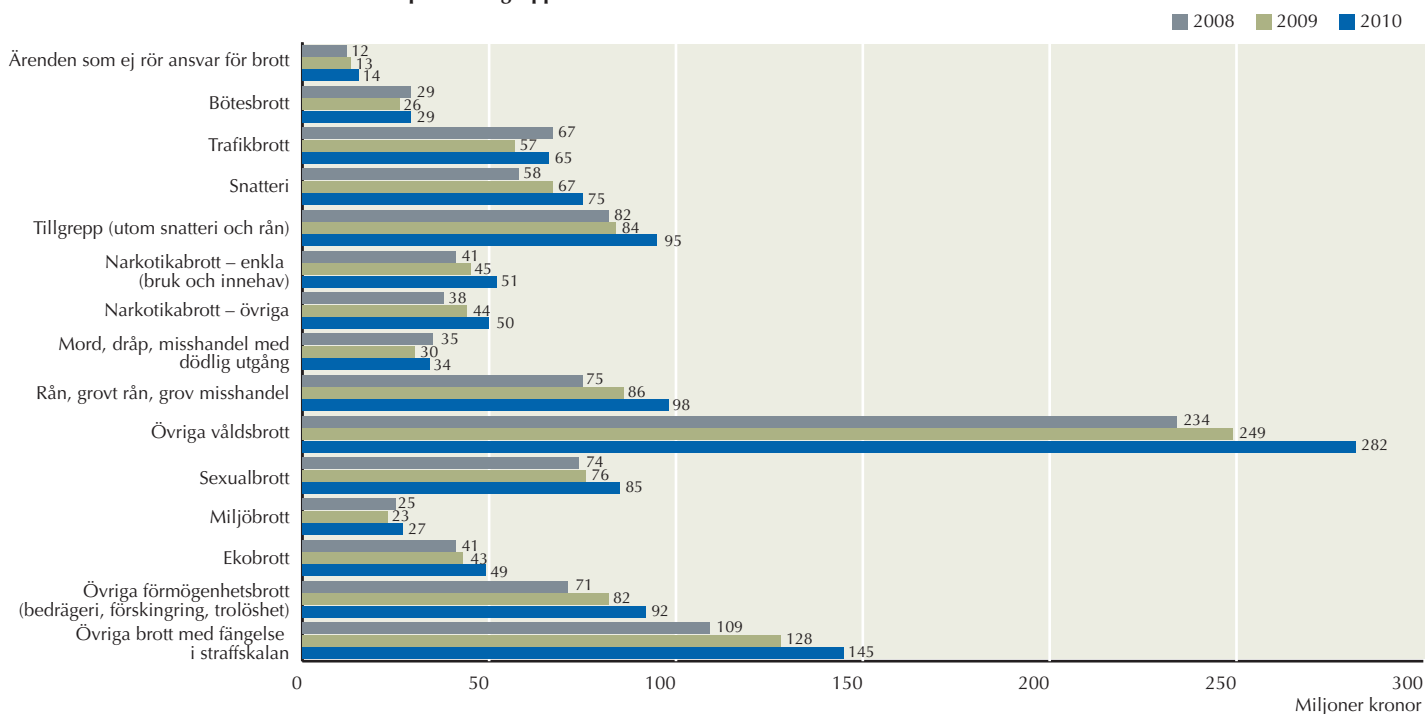
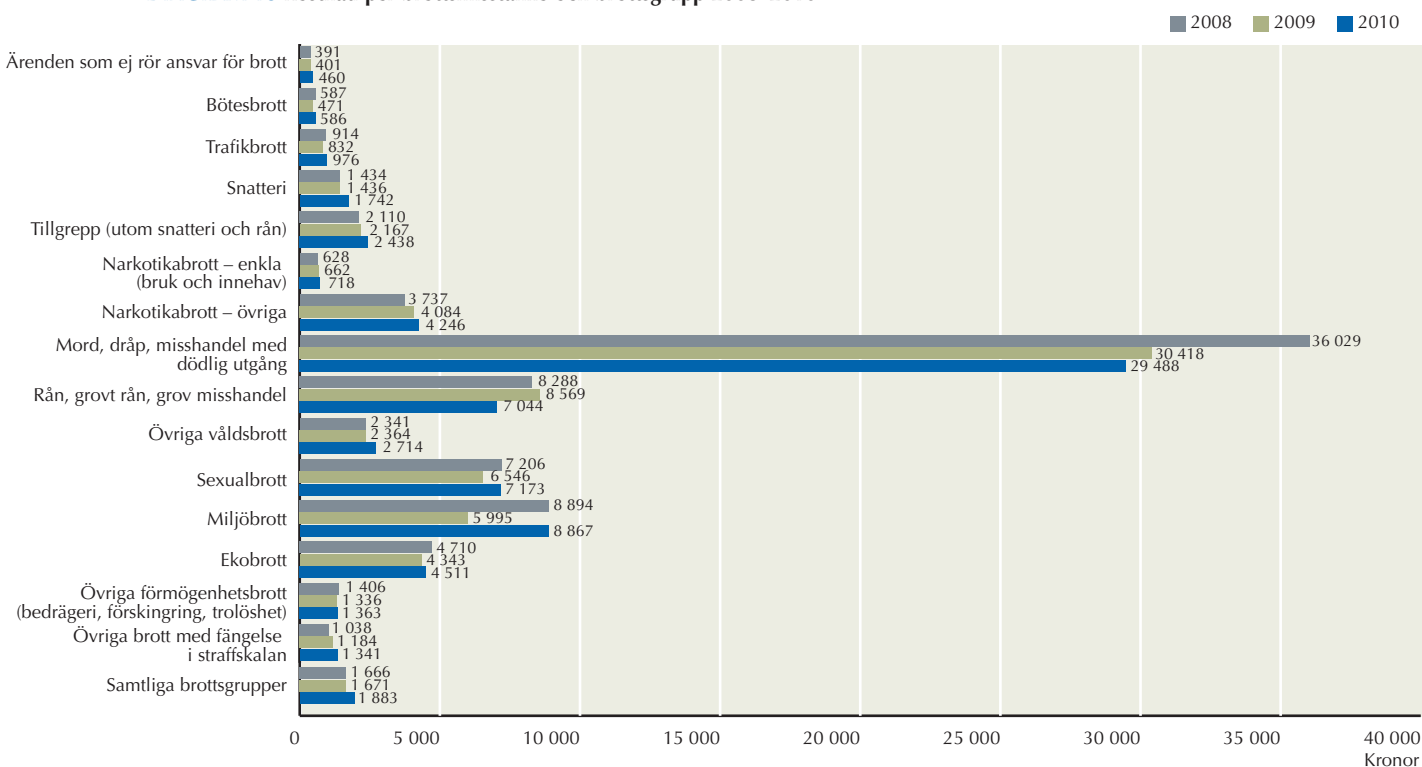

DIAGRAM 18 Kostnad per brottsmisstanke och brottsgrupp 2008–2010

Andelen brottsmisstankar om rån, grov misshandel och mord/dråp har ökat mest.

Av **diagram 17** framgår att handläggningen av våldsbrott (utom sexualbrott och grov misshandel samt dödligt våld) kostade mest, 288 miljoner kronor. Handläggningen av övriga brott med fängelse i straffskalan och rån/grov misshandel krävde också stora resurser, 148 respektive 100 miljoner kronor, medan miljöbrotten och ärenden som inte rör ansvar för brott kostade minst, 27 respektive 15 miljoner kronor.

Kostnaden för att handlägga en genomsnittlig brottsmisstanke var 1 883 kronor under 2010. Motsvarande kostnad 2009 var 1 671 kronor. Ökningen beror främst på ökade personalkostnader till följd av att myndigheten tilldelats ett högre anslag samt att antalet avslutade brottsmisstankar ökade endast marginellt. De tilldelade medlen har i huvudsak använts till nyrekryteringar. På kort sikt ändras det relativa förhållandet mellan personalresurser och ärendeinflöde. Det innebär att kostnaderna per brottsmisstanke kommer att variera. Åklagarmyndigheten har även haft ökade kostnader för lokaler och IT. Detta beskrivs närmare i avsnittet *Kostnader och intäkter*.

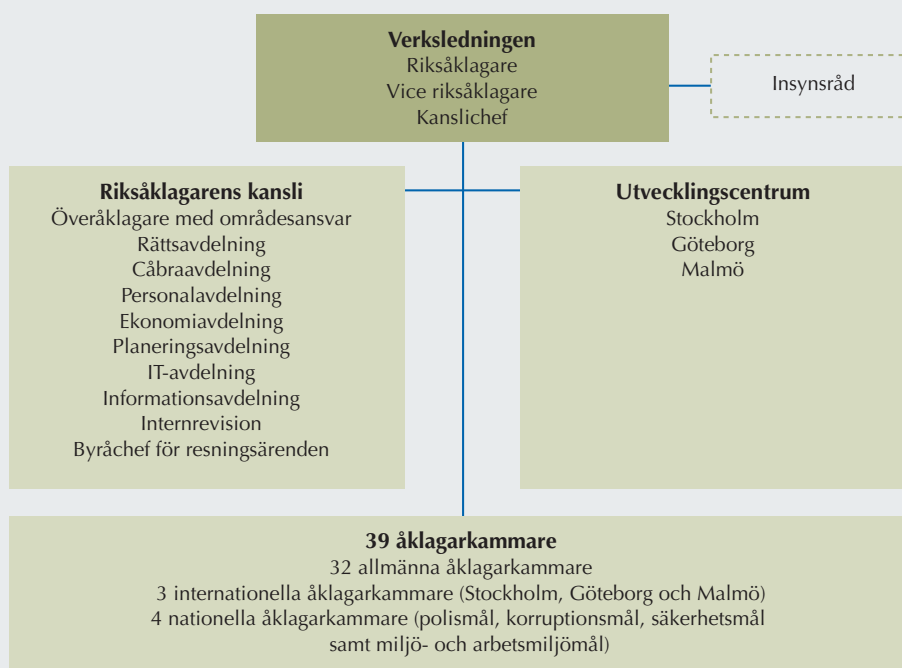
Den ungefärliga kostnaden för en brottsmisstanke inom en viss brottsgrupp framgår av **diagram 18**. Det bör dock observeras att det handlar om genomsnittsvärden och att kostnaden kan variera avsevärt för brottsmisstankar inom samma brottsgrupp. Som framgår av diagrammet är det stora skillnader i kostnaderna per brottsmisstanke för de olika brottsgrupperna. Kostnaden för att handlägga en brottsmisstanke som rör mycket grovt våld, som mord, dråp och misshandel med dödlig utgång, var 2010 i genomsnitt 41 gånger så hög som för en brottsmisstanke i ett enklare narkotikabrott (bruk och innehav) och 30 gånger så hög som för en brottsmisstanke i ett trafikbrott.

Verksamhetens intäkter kan fördelas på brottsgrupper efter samma princip som för kostnaderna. Detta redovisas dock inte särskilt eftersom intäkterna nästan uteslutande består av anslagsmedel.

Kostnaden för att handlägga en misstanke om trafikbrott är väsentligt lägre än en misstanke om brott med grovt våld.

Åklagarmyndighetens organisation

Åklagarväsendet ska verka för att brottsligheten minskar genom en rättssäker och effektiv lagföring av dem som har begått brott. Åklagarens huvuduppgifter är att leda brottsutredningar (förundersökningar), att besluta i åtalsfrågan och att föra talan vid domstol.

Åklagarmyndigheten är en länk i rättskedjan. Övriga delar är polismyndigheterna, domstolarna och kriminalvården. De olika myndigheterna är beroende av varandras verksamheter. Åklagarväsendet består av Åklagarmyndigheten och Ekobrottsmyndigheten. Riksåklagaren är landets högsta åklagare och har ansvaret för och ledningen av åklagarväsendet. Riksåklagaren är också chef för Åklagarmyndigheten.

Åklagarmyndigheten består av **riksåklagarens kansli, tre utvecklingscentrum** samt **39 åklagarkammare** som svarar för den operativa åklagarverksamheten.

Det finns 32 allmänna kammare. De flesta av dessa har ett geografiskt ansvarsområde motsvarande ett län. Tre internationella åklagarkammare handlägger bland annat ärenden om allvarlig, organiserad och/eller gränsöverskridande brottslighet. Därutöver finns fyra nationella åklagarenheter som handlägger polismål, korruptionsmål, säkerhetsmål respektive ärenden om miljö- och arbetsmiljöbrott.

De tre utvecklingscentrumen är lokaliserade till Stockholm, Malmö och Göteborg. Varje centrum leds av en överåklagare och har ett nationellt och funktionellt ansvarsområde. Inom ansvarsområdet svarar utvecklingscentrumet för främst rättslig tillsyn och kontroll, rättslig utveckling, metodutveckling, kunskapsuppbyggnad, information samt samverkan med andra myndigheter.

Vid riksåklagarens kansli finns sju avdelningar med olika huvudkontorsfunktioner samt ansvar för verksamheten i Högsta domstolen. Dessutom finns en funktion med fyra överåklagare som ansvarar för styrning och ledning av åklagarkamrarnas verksamhet. Vid kansliet finns också internrevisionen samt en byråchef som direkt under riksåklagaren handlägger resningsärenden.

Vid Åklagarmyndigheten finns ett insynsråd. Ledamöterna utses av regeringen. Insynsrådets uppgift är att utöva insyn och ge myndighetschefen råd. Rådet har inga beslutsbefogenheter. Ärenden om åklagaruppgiften eller tillsynsfrågor i enskilda fall behandlas inte i insynsrådet.

Ärenden om ekonomisk brottslighet inom Stockholms, Gotlands, Blekinge, Skåne, Hallands och Västra Götalands län handläggs vid Ekobrottsmyndigheten. Ekobrottsmyndigheten lämnar en egen årsredovisning.

Finansiell redovisning

Resultaträkning

Belopp i tkr	not	2010	2009
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		1 170 584	1 041 643
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	11 815	8 059
Intäkter av bidrag	2	7 549	2 204
Finansiella intäkter	3	362	323
Summa verksamhetens intäkter		1 190 310	1 052 229
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-957 530	-847 174
Kostnader för lokaler		-87 634	-80 846
Övriga driftkostnader		-109 773	-93 842
Finansiella kostnader	5	-440	-645
Avskrivningar och nedskrivningar		-34 933	-29 722
Summa verksamhetens kostnader		- 1 190 310	-1 052 229
Verksamhetsutfall		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

Balansräkning

Belopp i tkr	not	2010-12-31	2009-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	6	34 383	45 651
Licenser, rättigheter m.m.	7	1 933	875
Summa immateriella anläggningstillgångar		36 316	46 526
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	8	12 914	7 230
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	9	46 417	41 843
Summa materiella anläggningstillgångar		59 331	49 073
Fordringar			
Kundfordringar		291	5
Fordringar hos andra myndigheter	10	12 588	12 663
Övriga fordringar		16	0
Summa fordringar		12 895	12 668
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	11	23 832	20 536
Upplupna bidragsintäkter		114	0
Summa periodavgränsningsposter		23 946	20 536
Avräkning med statsverket	12	36 448	12 089
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	13	63 285	79 071
Kassa, postgiro och bank		52	58
Summa kassa och bank		63 337	79 129
Summa tillgångar		232 273	220 021

Belopp i tkr	not	2010-12-31	2009-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	14	76	27
Balanserad kapitalförändring	15	0	471
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Summa myndighetskapital		76	498
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	16	8 192	8 410
Summa avsättningar		8 192	8 410
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	17	79 266	83 815
Skulder till andra myndigheter		27 424	25 894
Leverantörsskulder		28 491	21 980
Övriga skulder	18	16 901	18 963
Summa skulder m.m.		152 082	150 652
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		69 451	59 997
Oförbrukade bidrag		2 314	307
Övriga förutbetalda intäkter		158	157
Summa periodavgränsningsposter	19	71 923	60 461
Summa kapital och skulder		232 273	220 021
Ansvarsförbindelser:		Inga	Inga

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag 2010	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Belopp i tkr					
Anslag <small>not 20</small>					
Utgiftsområde 4. Rättsväsendet					
1:3 Åklagarmyndigheten					
ap.1 Ramanslag	31 813	1 138 482	1 170 295	1 168 046	2 249
Finansiella villkor					
Anslagskredit	34 185				
Utnyttjad	0				
Låneram	115 000				
Utnyttjad lån Riksgäldskontoret	79 266				
Räntekontokredit	113 948				
Maximalt utnyttjad under året	0				
Utgiftsområde 13. Integration och jämställdhet					
3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder					
ap.14 Ramanslag	4 901	5 400	10 301	8 126	2 175

Tilläggsupplysningar och noter

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER	
Allmänt	
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.	
Ändrade redovisningsprinciper	
Åklagarmyndigheten har från och med 2010 ändrat beloppsgränsen för anläggningstillgångar i enlighet med Ekonomistyrningsverkets allmänna råd till 5 kap. 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag. Beloppsgränsen för anskaffningar har höjts från 10 000 kr till ett anskaffningsvärde på minst ett halvt prisbasbelopp vilket motsvarar 21 200 kr för 2010.	
Värdering av fordringar och skulder	
Fordringar är värderade till det belopp som beräknas bli betalt. Skulder är upptagna till nominella belopp.	
Periodavgränsningsposter	
Som periodavgränsningspost bokförs belopp överstigande 50 tkr.	
Värdering av anläggningstillgångar	
Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst ett halvt prisbasbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar.	
Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den ekonomiska livslängden.	
Följande avskrivningstider tillämpas:	
Persondatorer och servrar	3 år
Bärbara PC	Kostnadsförs direkt
Bilar, kontorsmaskiner, systemprogramvaror	5 år
Möbler, telefonväxlar, larmanläggningar, datanät	10 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Anpassas till hyreskontraktets längd eller till förväntad nyttjandeperiod

Noter till redovisningen

Belopp i tkr	2010	2009
NOT 1. INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR		
<i>Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen</i>		
Ekobrottsmyndigheten, utlåning personal	750	278
Ekobrottsmyndigheten, övriga driftkostnader	9 968	5 655
Övriga intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	681	2 021
<i>Övriga intäkter</i>	416	105
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	11 815	8 059

Belopp i tkr	2010	2009
NOT 2. INTÄKTER AV BIDRAG		
Bidrag från myndigheter, EU:s institutioner m.m.	7 549	2 204
Summa intäkter av bidrag	7 549	2 204
NOT 3. FINANSIELLA INTÄKTER		
Ränta på räntekontot hos Riksgäldskontoret	362	323
Summa finansiella intäkter	362	323
NOT 4. KOSTNADER FÖR PERSONAL		
Lönekostnader, exklusive avgifter	612 050	541 508
Övriga personalkostnader	345 480	305 666
Summa kostnader för personal	957 530	847 174
NOT 5. FINANSIELLA KOSTNADER		
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	436	553
Ränta avseende räntekonto i Riksgäldskontoret	0	0
Övriga räntekostnader	4	92
Summa finansiella kostnader	440	645
NOT 6. BALANSERADE UTGIFTER FÖR UTVECKLING		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	78 341	71 344
Årets balanserade utgifter för utvecklingsverksamhet	7 667	6 996
Avgående tillgångar (utrangerade tillgångar)	-5 269	0
Årets avskrivningar	-13 666	-13 251
Årets nedskrivningar*	-5 269	0
Ackumulerade avskrivningar (IB)	-32 690	-19 438
Korrigerig av avskrivningar (utrangeringar)	5 269	0
Bokfört restvärde	34 383	45 651

*Avser nedskrivning av tidigare aktiverade utgifter i pågående utvecklingsprojekt:

– utveckling av IVS-system, NYSS-projektet, aktiverat 2007–2009	4 714
– Projekt utveckling E-stämning, aktiverat 2007	555
Summa nedskrivningar	5 269

Nedskrivning av aktiverade utgifter i NYSS-projektet har skett efter beslut att utvecklingen av IVS-systemet inte kommer att slutföras.

Nedskrivning i projektet E-stämning har gjorts sedan utgifter för utveckling som aktiverats 2007 bedömts inte ha något värde i det pågående utvecklingsarbetet

Belopp i tkr	2010	2009
NOT 7. LICENSER, RÄTTIGHETER M.M.		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	20 039	19 809
Tillkommande tillgångar (årets anskaffning)	1 491	548
Avgående tillgångar (utrangerade tillgångar)	-2 654	-318
Årets avskrivningar	-433	-790
Ackumulerade avskrivningar (IB)	-19 164	-18 693
Korrigerig av tidigare års avskrivningar (utrangeringar)	2 654	319
Bokfört restvärde	1 933	875
NOT 8. FÖRBÄTTRINGSUTGIFTER PÅ ANNANS FASTIGHET		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	14 200	14 543
Tillkommande tillgångar (årets anskaffning)	8 475	253
Avgående tillgångar (utrangerade tillgångar)	-1 484	-596
Årets avskrivningar	-2 212	-1 633
Ackumulerade avskrivningar (IB)	-6 970	-5 916
Korrigerig av tidigare års avskrivningar (utrangeringar)	905	579
Bokfört restvärde	12 914	7 230
NOT 9. MASKINER, INVENTARIER, INSTALLATIONER M.M.		
Tillgångarnas anskaffningsvärde	113 174	105 875
Tillkommande tillgångar (årets anskaffning)	19 518	22 050
Avgående tillgångar (sålda, utrangerade tillgångar)	-19 157	-14 751
Årets avskrivningar	-13 371	-14 048
Ackumulerade avskrivningar (IB)	-71 331	-71 410
Korrigerig av tidigare års avskrivningar (utrangeringar)	17 584	14 127
Bokfört restvärde	46 417	41 843
NOT 10. FORDRINGAR HOS ANDRA MYNDIGHETER		
Mervärdesskattefordran	10 687	11 816
Övriga fordringar hos andra myndigheter	1 901	847
Summa fordringar hos andra myndigheter	12 588	12 663
NOT 11. PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER		
Förutbetalda hyror	20 520	18 068
Upplupna bidragsintäkter	114	0
Övriga förutbetalda kostnader	3 312	2 468
Summa periodavgränsningsposter	23 946	20 536

Belopp i tkr	2010	2009
NOT 12. AVRÄKNING MED STATSVERKET		
<i>Anslag i icke räntebärande flöde</i>		
Ingående balans	81	26
Redovisat mot anslag	8 126	5 966
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöden*	-7 272	-5 911
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	935	81
<i>Anslag i räntebärande flöde</i>		
Ingående balans	-31 813	-17 615
Redovisat mot anslag	1 168 046	1 064 158
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 139 482	-1 085 472
Återbetalning av anslagsmedel	1 000	7 116
Fordringar/skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-2 249	-31 813
<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>		
Ingående balans	43 820	60 481
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-6 058	-16 661
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	37 762	43 820
<i>Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken</i>		
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	110	69
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-7 382	-5 979
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar*	7 272	5 910
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken	0	0
Utgående balans	36 448	12 089
* Betalningar i icke räntebärande flöde har för 2010 omförts mellan avsnittet "Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken" och avsnittet "Anslag i icke räntebärande flöde". Jämförelsetalen för 2009 har justerats på motsvarande sätt.		
NOT 13. BEHÅLLNING RÄNTEKONTO I RIKSGÄLDSKONTORET		
Summa behållning på räntekonto (anslagsmedel)	63 285	79 071
Ekonomiska villkor		
Av regeringen beviljad kreditram	113 948	105 000
NOT 14. STATSKAPITAL		
Statskapital utan avkastningskrav (IB)	27	27
Årets förändring	49	0
Summa statskapital	76	27
NOT 15. BALANSERAD KAPITALFÖRÄNDRING		
Periodiseringsdifferenser	0	471
Summa balanserad kapitalförändring	0	471

Belopp i tkr	2010	2009
NOT 16. AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER OCH LIKNANDE FÖRPLIKTELSE		
Avsättning för pensioner		
Ingående avsättning	8 410	9 768
Årets pensionskostnad	4 208	3 510
Årets pensionsutbetalningar	-4 426	-4 868
Summa utgående avsättning för pensioner	8 192	8 410
NOT 17. LÅN I RIKSGÄLDSKONTORET		
Ingående skuld	83 815	82 234
Lån upptagna under året	27 138	29 193
Årets amorteringar	-31 687	-27 612
Summa lån i Riksgäldskontoret	79 266	83 815
Ekonomiska villkor		
Låneram	115 000	114 000
Utnyttjad i Riksgäldskontoret	79 266	83 815
NOT 18. ÖVRIGA SKULDER		
Personalens källskatt	16 901	18 963
Summa övriga skulder	16 901	18 963
NOT 19. PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER		
Upplupna löner	9 811	6 763
Semesterlöneskuld	55 372	50 726
Övriga upplupna kostnader	4 268	2 508
Oförbrukade bidrag från andra myndigheter	2 314	307
Övriga förutbetalda intäkter	158	157
Summa periodiseringsposter	71 923	60 461
NOT 20. ANSLAGSREDOVISNING		
Årets tilldelning enligt regleringsbrev:		
<i>Utgiftsområde 4 Rättsväsendet, Anslag 1:3 ap.1</i>		
Tilldelning enligt regleringsbrev för budgetåret 2010 regeringsbeslut 2009-12-21	1 139 482	1 053 652
Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2010 regeringsbeslut 2010-12-16	-1 000	20 000
<i>Summa anslag 1:3, ap. 1 Åklagarmyndigheten</i>	<i>1 138 482</i>	<i>1 073 652</i>
<i>Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet, Anslag 3:1 ap.14</i>		
Tilldelning enligt regleringsbrev för budgetåret 2010 regeringsbeslut 2009-12-21	5 400	7 400
Summa årets tilldelning enligt regleringsbrev	1 143 882	1 081 052

Ersättningar enligt 7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret samt för dessa personer uppdrag som styrelseledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag
Uppdrag år 2010 utöver Åklagarmyndigheten anges med kursiv stil

Belopp i tkr	2010	2009
Ledande befattningshavare hos Åklagarmyndigheten		
Anders Perklev	1 155	1 109
Kerstin Skarp <i>Ledamot, Domstolsverkets insynsråd</i> <i>Styrelseledamot, Order by Fax AB</i>	1 071	1 000
Insynsrådet		
Iain Cameron	1	0
Felipe Estrada	3	0
Christina Forsberg	3	0
Inge Garstedt <i>Ledamot, Rättshjälpnämnden</i>	1	10
Johan Linander <i>Ledamot, Rikspolisstyrelsen</i> <i>Styrelseledamot, Skånska Tidningsföreningen upa</i>	3	0
Karin Nacke	3	0
Tomas Nilsson	3	0
Margareta Persson <i>Ledamot, Domstolsverkets insynsråd</i> <i>Ledamot, stiftelsestyrelsen för Högskolan i Jönköping</i>	3	2

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Belopp i tkr	2010	2009	2008	2007	2006
Låneram					
Beviljad i regleringsbrevet	115 000	114 000	110 000	115 000	105 000
Utnyttjad	79 266	83 815	84 981	105 979	91 152
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrevet	113 948	105 000	91 161	89 705	91 400
Maximalt utnyttjad	0	2 616	47 162	38 958	42 259
Räntekonto					
Ränteintäkter	361	323	160	291	119
Räntekostnader	0	0	597	346	260
Intäkter av avgifter och andra ersättningar					
Budget i regleringsbrevet	0	0	0	0	0
Utfall	11 815	8 059	10 449	9 896	7 158
Anslagskredit					
Beviljad i regleringsbrevet	34 185	31 625	28 788	26 912	25 871
Utnyttjad kredit	0	0	0	23 092	937
Anslag					
Anslagssparande	2 249	31 813	17 615	0	0
Varav intecknat belopp för åtaganden	0	6 763	3 932	0	0
Medeltal under året					
Årsarbetskrafter	1 250	1 128	1 065	1 083	1 028
Anställda	1 335	1 239	1 195	1 209	1 155
Driftkostnad					
Per årsarbetskraft	924	906	898	886	864
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	0	0	-2 149	-8 886	-4 050
Balanserad kapitalförändring	0	471	-69 682	-60 795	-56 746

Bedömning av intern styrning och kontroll samt intygande

Sedan den 1 februari 2010 lyder Åklagarmyndigheten under internrevisionsförordningen (2006:1228) och omfattas därmed också av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll (FISK). Det innebär att kraven har ökat när det gäller den interna styrningen och kontrollen på myndigheten.

En funktion för internrevision inrättades under året. Granskningar har genomförts av upphandlingsverksamheten, administrativa styrdokument samt tjänsteresor och representation.

Ett omfattande arbete har gjorts för att utveckla styrningen av verksamheten i linje med de krav som ställs och de behov som identifierats. En ny styrmodell har tagits fram i syfte att skapa en mer strukturerad styrning och uppföljning av verksamheten. Styrmodellen omfattar bland annat en vision och fem långsiktiga målområden med uppföljningsbara mål. De strategiska beslut och den verksamhet som läggs fast i den årliga verksamhetsplaneringen utgår från styrmodellen.

Den löpande verksamhetsstyrningen har utvecklats för att tydligare koppla samman planering, genomförande, uppföljning och åtgärder. Verksamhetsplanen har följts upp tertialvis och åtgärder med anledning av resultatet har beslutats i kompletterande verksamhetsplaner. De ekonomiska prognoserna har utvecklats och utgör tillsammans med en detaljerad verksamhetsstatistik samt personalplanering beslutsunderlag för styrning av kammarverksamheten.

Risikanalyser har koncentrerats på hot och risker mot de långsiktiga målen samt de verksamhetskrav som gäller för alla myndigheter. Riskanalyser har utgjort underlag för verksamhetsplaneringen inför 2011.

I Åklagarmyndighetens riskanalys har ett antal risker och omständigheter bedömts som så allvarliga att de utgör brister i den interna styrningen och kontrollen. Dessa brister beskrivs närmare här.

- De obligatoriska momenten i processen för intern styrning och kontroll har inte fullt ut implementerats under året.
- Styrningen av upphandlingsverksamheten. Varor och tjänster har i viss utsträckning anskaffats utan upphandling eller stöd av gällande avtal.

Årsredovisningens delar har upprättats som en helhet och ska ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Myndigheten vill peka på följande:

- Resultatet av riskanalysen indikerar att registreringen i ärendehanteringssystemet Cåbra inte alltid följer gällande regelverk eller görs enhetligt. Om så är fallet finns risk för en missvisande verksamhetsredovisning till regeringen samt sämre underlag för intern styrning och kontroll.
- En tidredovisning från 2009 ligger till grund för beräkningen av vikterna av brottsmisstankar. Vikterna är relativa mått på den arbetstid för åklagare som krävs att utreda en brottsmisstanke inom totalt 15 brottskategorier. Under 2010 finns tre omständigheter som kan påverka kvaliteten i redovisningen. Tidredovisningen fångar inte samtliga prestationer. Det har skett en viss förskjutning av arbetsuppgifter mellan administrativ personal och åklagare för vissa brottskategorier, vilket talar för att vikterna framöver behöver justeras. Därtill visar den preliminära statistiken över anmälda brott som Brå publicerat i slutet av januari 2011 att mer svårutredda brott har ökat relativt brott av enklare karaktär, vilket också talar för behov av justeringar.

Myndigheten har för avsikt att komma till rätta med dessa delar under 2011.

Jag beslutar härmed om årsredovisningen för budgetåret 2010.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer vidare att brister avseende den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten föreligger på följande punkter;

- De obligatoriska momenten i processen för intern styrning och kontroll har inte fullt ut implementerats under året.
- Styrningen av upphandlingsverksamheten.

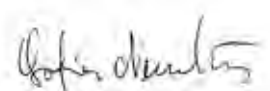
MBL-förhandling har ägt rum.

I den slutliga beredningen av ärendet har deltagit vice riksåklagaren Kerstin Skarp, planeringsdirektören Petra von Schmalensee, ekonomidirektören Gunilla Bruun, överåklagaren Nils Rekke, överåklagaren Mats Åhlund, överåklagaren Eva Lundström, överåklagaren Björn Blomqvist, informationsdirektören Karin Rosander, personaldirektören Peter Brodd, stabsdirektören Bertil Metzger och statistikern Sofia Nenzelius, föredragande.

Stockholm den 21 februari 2011

Anders Perklev
Riksåklagare

Sofia Nenzelius

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Åklagarmyndigheten, Box 5553, 114 85 Stockholm
Tel: 010-562 50 00, e-post: registrator@aklagare.se
Webbplats: www.aklagare.se